

Forslag

til

Lov om ændring af lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m. v.

FremSAT den 27. maj 1977 af *undervisningsministeren*.

§ 1.

I lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m.v., jfr. lovbekendtgørelse nr. 462 af 3. september 1974, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 2, ændres „fritidskommissionen“ til: „fritidsnævnet“.

2. I § 3, stk. 1, ændres „fritidskommissionen“ til: „skolekommissionen“.

3. I § 3, stk. 2, ændres „fritidskommissionens“ til: „skolekommissionens“.

4. I § 7, stk. 2, udgår „og § 25, stk. 2“. Desuden indsættes som nyt punktum:

„Dette gælder dog ikke ved ansættelse i stillinger som skoledirektør, ledende skoleinspektør og viceskoledirektør.“

5. § 8 affattes således:

„§ 8. Skolekommissionen varetager tilsynet med kommunens skolevæsen i forbindelse med skolenævn ved de enkelte skoler.

Stk. 2. Den varetager tilsynet med virksomhed efter kapitel I, III og IV i lov om fritidsundervisning m.v. i forbindelse med de i § 11, stk. 2 og 6, omhandlede nævn.

Stk. 3. Fritidsnævnet behandler sager om virksomhed efter kapitel II i lov om fritidsundervisning m.v.“

6. § 9 affattes således:

„§ 9. I hver kommune oprettes en skolekommission.

Stk. 2. Har kommunalbestyrelsen 15 medlemmer eller derover, består kommissionen af:

1. 7 medlemmer af kommunalbestyrelsen, jfr. stk. 3.

2. 4 medlemmer valgt af og blandt medlemmerne af skolenævnene. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om valg af disse medlemmer og deres stedfortrædere.

3. 1 medlem valgt af og blandt medlemmerne af ungdomsskolenævnet.

4. 1 medlem valgt af og blandt medlemmerne af voksenundervisningsnævnet.

Stk. 3. De af kommunalbestyrelsen udpegede medlemmer af kommissionen skal så vidt muligt være medlemmer af det stående udvalg, der ifølge kommunens styrelsesvedtægt forestår skole- og undervisningsvæsenets anliggender. Hvis det stående udvalg har mindre end 7 medlemmer, vælger kommunalbestyrelsen ved forholdstal af sin midte 7 medlemmer til kommissionen, dog således at medlemmerne af det stående udvalg er fødte medlemmer. Ved valget regnes de fødte medlemmers pladser som pladser, der besættes af den eller de grupper inden for kommunalbestyrelsen, hvortil de fødte medlemmer hører. Hvis det stående udvalg har mere end 7 medlemmer, vælges som kommunalbestyrelsens repræsentanter de 7

medlemmer, hvis udvalgspladser hviler på de 7 største kvotienter ved forholdstalsvalget til dette udvalg.

Stk. 4. Har kommunalbestyrelsen 13 eller 11 medlemmer, består skolekommissionen af i alt 11, henholdsvis 9 medlemmer. De i stk. 2 og 3 nævnte medlemstal på 7, 4, 1 og 1 ændres i så fald til 6, 3, 1 og 1, henholdsvis 5, 2, 1 og 1. Har kommunalbestyrelsen mindre end 11 medlemmer, fastsætter undervisningsministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen skolekommissionens sammensætning.

Stk. 5. I de tilfælde, hvor formanden for det stående udvalg for skole- og undervisningsvæsenets anliggender vælges til kommissionen efter reglerne i stk. 3 eller 4, er denne født formand for kommissionen. I modsat fald vælger kommissionen selv sin formand.

Stk. 6. For kommuner, der i medfør af § 64 i lov om kommunernes styrelse har en godkendt magistratsordning, kan undervisningsministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen fastsætte en særlig ordning med hensyn til skolekommissionens sammensætning.“

7. § 10 affattes således:

„§ 10. Ved hver folkeskole oprettes et skolenævn på 5 eller 7 medlemmer. Kommunalbestyrelsen fastsætter medlemstallet under hensyntagen til skolens størrelse. Skolenævnet oprettes for hver selvstændig skole med eventuelt derunder henlagte skoleafdelinger.

Stk. 2. Skolenævnets medlemmer vælges af og blandt de personer, der på valgets tidspunkt har forældremyndigheden over børn, der er indskrevet i skolen, jfr. dog stk. 3.

Stk. 3. Der tillægges følgende personer valget og valgbarhed ved valget af medlemmer til skolenævnet, såfremt de over for skolen fremsætter ønske herom:

1. Personer, der i henhold til lov om social bistand har modtaget et barn, der er indskrevet i skolen, i døgnpleje, og plejetilladelsen er meddelt senest et år før tidspunktet for valgets afholdelse. Forældremyndighedens indehaver(e) kan ikke samtidig deltage i valget.

2. Den, der har indgået ægteskab med indehaveren af forældremyndigheden over et barn, der er indskrevet i skolen, såfremt den pågældende tilhører samme husstand som forældremyndighedens indehaver og barnet.

3. Faderen til et barn, der er indskrevet i skolen, såfremt faderskabet er retligt fastslået, og den pågældende tilhører samme husstand som forældremyndighedens indehaver og barnet.

Stk. 4. Medlemskab af skolenævnet er udelukket for enhver, der gør tjeneste ved den pågældende skole.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan som en fælles ordning for kommunens skoler bestemme, at et af dens medlemmer deltager i skolenævnets møder uden stemmeret.

Stk. 6. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om valg af skolenævnets medlemmer og deres stedfortrædere.“

8. § 11 affattes således:

„§ 11. I hver kommune oprettes et ungdomsskolenævn, et fritidsnævn og et voksenundervisningsnævn.

Stk. 2. Ungdomsskolenævnet består af:

1. 2 medlemmer valgt af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer.

2. 2 medlemmer valgt af kommunalbestyrelsen efter indhentet indstilling fra de stedlige organisationer — herunder arbejdsmarkedets organisationer — og uddannelsesinstitutioner, der har særlig interesse i ungdomsskolevirksomhed.

3. 1 medlem valgt af og blandt medlemmerne af skolenævnene, jfr. § 10, stk. 1.

Stk. 3. Fritidsnævnet består af:

1. 4 medlemmer valgt af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer.

2. 3 medlemmer valgt efter følgende regler:

Kommunalbestyrelsen indkalder med mindst 14 dages varsel til et møde med deltagelse af 2 repræsentanter for henholdsvis de stedlige børne- og ungdomsforeninger, bestyrelserne for de ungdomsklubber, der er godkendt i henhold til lov om fritidsundervisning m.v., de stedlige idrætsforeninger samt initiativtagere til interessegrupper for børn og unge. Interesegrupper for børn og unge skal inden for de sidste 6 måneder forud for kommunalvalget have opfyldt be-

tingelserne for at få tilskud til virksomhed i henhold til lov om fritidsundervisning m.v. Opnås der på mødet enighed om valg af 3 medlemmer til nævnet, anses de pågældende for valgt. Opnås der ikke på mødet enighed om valg af medlemmer, vælger kommunalbestyrelsen 3 medlemmer til nævnet på grundlag af de på mødet eller senest 7 dage efter dette fremkomne indstillinger fra de indstillingsberettigede organisationer m.v.

Stk. 4. Hvor forholdene i en kommune taler derfor, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at fritidsnævnet skal bestå af 9 eller 11 medlemmer. I så fald vælges 5 henholdsvis 6 medlemmer af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer, medens 4 henholdsvis 5 medlemmer vælges efter reglerne i stk. 3, nr. 2.

Stk. 5. For kommuner, der i medfør af § 64 i lov om kommunernes styrelse har en godkendt magistratsordning, kan undervisningsministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen fastsætte en særlig ordning med hensyn til fritidsnævnets sammensætning.

Stk. 6. Voksenundervisningsnævnet består af:

1. 1 medlem valgt af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer.

2. 4 medlemmer valgt af kommunalbestyrelsen efter indhentet indstilling fra de organisationer og stedlige kredse, der i sidste valgperiode har drevet fritidsundervisning for voksne.

Stk. 7. For hvert medlem af nævnene udpeges en stedfortræder.

Stk. 8. Hvis de organisationer eller personer, der efter stk. 2-6 skal indstille medlemmer til nævnene, ikke findes i en kommune eller ikke fremkommer med indstilling, udpeger kommunalbestyrelsen selv disse medlemmer og deres stedfortrædere."

9. § 12 affattes således:

„§ 12. Skoledirektøren eller den ledende skoleinspektør deltager uden stemmeret i skolekommissionens møder. Skoledirektøren, den ledende skoleinspektør eller en anden repræsentant for den kommunale forvaltning deltager uden stemmeret i fritidsnævnets møder. Fælleslærerrådets formand samt 2 elever valgt af og blandt de i stk. 3 nævnte elevrepræsentanter deltager uden stemmeret

i skolekommissionens møder. Fælleslærerrådet kan vælge yderligere et af sine medlemmer til at deltage uden stemmeret i skolekommissionens møder.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter regler om, i hvilket omfang repræsentanter for ledere og lærere i øvrigt deltager i kommissionens og nævnenes møder.

Stk. 3. Ved skoler, hvor der er oprettet elevråd, kan 2 elevrepræsentanter deltage uden stemmeret i skolenævnets møder. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler herom.

Stk. 4. Elevrepræsentanterne må ikke overvære den del af forhandlingerne, der angår sager vedrørende enkelte elever eller lærere.

Stk. 5. Et af fritidsnævnets medlemmer deltager uden stemmeret i ungdomsskolenævnets møder."

10. I § 13, stk. 1, (2 steder) ændres „kommissionerne“ til: „skolekommissionen“.

11. I § 14, stk. 1, 1. pkt., ændres „kommissionerne“ til: „skolekommissionen.“

12. I § 15, stk. 1, udgår „, fritidskommissionen“.

13. I § 15, stk. 2, ændres „vedkommende kommission eller nævn“ til: „skolekommissionen eller et nævn“.

14. I § 15 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

„*Stk. 3.* Når et medlem er forhindret i at deltage i det konstituerende møde i skolekommissionen eller et skolenævn, kan de medlemmer, der er valgt på den pågældende kandidatliste, kræve stedfortræderen indkaldt til at deltage i mødet.

Stk. 4. Når et medlem har forfald i mindst 2 måneder, indkalder formanden for skolekommissionen eller for vedkommende nævn stedfortræderen til midlertidigt at tage sæde i kommissionen eller nævnet.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen afgør i tvivlstilfælde, om betingelserne for stedfortræderens indtræden er til stede."

15. § 16, stk. 1, affattes således:

„*Stk. 1.* Skolekommissionen og nævnene vælger selv deres formand og fastsætter selv deres forretningsorden, jfr. dog § 9, stk. 5."

16. I § 16, stk. 2, ændres „Kommissionerne“ til: „Skolekommissionen“ og „kommissionernes“ til: „skolekommissionens“.

17. § 17 affattes således:

„§ 17. Skolekommissionen og nævnene er beslutningsdygtige, når mindst halvdelen af medlemmerne er til stede.“

Stk. 2. Beslutninger træffes ved stemmeflertal, hvor intet andet særligt er bestemt.“

18. I § 18, 1. pkt., ændres „kommissionernes“ til: „skolekommissionens“, og i 2. pkt. ændres „kommissionernes formænd“ til: „skolekommissionens formand“.

19. I § 19 ændres „kommissionernes“ til: „skolekommissionens“.

20. § 20, stk. 4, affattes således:

„Stk. 4. Den træffer bestemmelse om optagelse i en børnehaveklasse af yngre børn frem for ældre samt om optagelse af børn i 1. klasse i det kalenderår, hvor de fylder 6 år.“

21. § 22, stk. 4, affattes således:

„Stk. 4. Dens udtalelse skal indhentes om det årlige budgetforslag vedrørende kommunens skolevæsen, ungdomsskolevirksomhed og fritidsundervisning for voksne.“

22. § 22, stk. 5, ophæves. I stedet indsættes som nyt stykke:

„Stk. 5. Den kan fastsætte bestemmelser om, hvorledes elever og forældre skal underrettes om skolens syn på elevernes udbytte af skolegangen“.

23. § 23, 1. pkt., affattes således:

„Skolekommissionen foretager indstilling om ansættelse og afskedigelse af ledere og lærere ved kommunens skolevæsen og ved kommunale ungdomsskoler.“

24. *Overskriften* „Fritidskommissionen.“ før § 24 udgår.

25. § 24, stk. 1, affattes således:

„Stk. 1. Skolekommissionen indhenter erklæring fra de i § 11, stk. 2 og 6, omhandlede nævn om spørgsmål, der vedrører henholds-

vis ungdomsskolevirksomhed og fritidsundervisning for voksne.“

26. I § 24, stk. 2, 1. pkt., ændres „fritidskommissionen og skolekommissionen“ til: „skolekommissionen og fritidsnævnet“. I 2. pkt. ændres „Fritidskommissionen“ til: „Kommissionen og nævnet“.

27. § 24, stk. 3 og 4, ophæves.

28. I § 25, stk. 1, 1. pkt., ændres „Fritidskommissionen“ til: „Skolekommissionen“. Desuden ophæves sidste punktum.

29. § 25, stk. 2, ophæves.

30. § 26 affattes således:

„§ 26. Skolekommissionen afgiver indstilling til kommunalbestyrelsen om godkendelse af fritidsundervisning for voksne.“

31. I § 27, stk. 2, udgår „rykkes op i næste klasse eller“.

32. I § 27, stk. 9, ændres „administrere“ til: „træffe beslutning om anvendelsen af“.

33. I § 27 indsættes efter stk. 14 som nyt stk.:

„Stk. 15. Skolenævnet udtaler sig om de bestemmelser i det af skolekommissionen udarbejdede udkast til kommunens skoleplan, der omhandler skolernes navne og distrikter samt hver enkelt skoles omfang med hensyn til undervisning i grundskolen og 10. klasse samt børnehaveklasser, specialundervisning og undervisning i fritiden, for så vidt disse bestemmelser vedrører den pågældende skole.“

Stk. 15 bliver herefter *stk. 16*.

34. I § 28, stk. 1, ændres „fritidskommissionen“ til: „skolekommissionen“.

35. § 28, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes som nyt stk.:

„Stk. 2. Det sørger for, at der fremsendes tilbud om deltagelse i ungdomsskolevirksomhed.“

36. § 28, stk. 3, ophæves. Stk. 4-7 bliver herefter stk. 3-6.

37. § 28, stk. 4, der herefter bliver *stk. 3*, affattes således:

„*Stk. 3*. Det godkender efter indstilling fra de enkelte ungdomsskoleledere, hvilke undervisningsmidler de kommunale ungdomsskoler må benytte.“

38. I § 28, stk. 4, 5 og 6, ændres „fritidskommissionen“ til: „skolekommissionen“.

39. I § 29, stk. 1 og 2, ændres „fritidskommissionen“ til: „kommunalbestyrelsen“.

40. § 29, stk. 3, affattes således:

„*Stk. 3*. Det afholder mindst 2 gange årligt et møde med repræsentanter for de stedlige initiativtagere til interessegrupper for børn og unge, ungdomsklubber, børne- og ungdomsforeninger samt idrætsforeninger.“

41. I § 29 indsættes efter *stk. 3* som nye stykker:

„*Stk. 4*. Det kan stille forslag til kommunalbestyrelsen om tilvejebringelse og forbedring af lokaler, der anvendes til fritidsvirksomhed for børn og unge, og om lokalerne forsyning med materiel og inventar.

Stk. 5. Fritidsnævnets udtalelse skal af skolekommissionen indhentes om bestemmelserne vedrørende elevernes undervisning i deres fritid i udkastet til kommunens skoleplan, såfremt særlige forhold taler derfor.“

42. I § 30, stk. 1 og 2, ændres „fritidskommissionen“ til: „skolekommissionen“.

43. § 30, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 og 5 bliver herefter *stk. 3 og 4*.

44. I § 30, stk. 3, ændres „fritidskommissionen“ til: „skolekommissionen“.

45. I § 31, 2. pkt., udgår „gennem fritidskommissionen“. Desuden indsættes efter 2. pkt. som nyt pkt.:

„Voksenundervisningsnævnets indstilling fremsendes gennem skolekommissionen.“

46. § 32 affattes således:

„§ 32. Skolekommissionen kan afgive udtalelser og stille forslag til kommunalbestyrelsen om alle spørgsmål, der vedrører kommunens skole- og undervisningsforhold og

virksomhed efter kapitel I, III og IV i lov om fritidsundervisning m.v. De i § 11 omhandlede nævn kan afgive udtalelser og stille forslag til kommunalbestyrelsen om alle spørgsmål, der vedrører virksomhed efter kapitel I-IV i lov om fritidsundervisning m.v. Kommissionen og nævnene skal afgive erklæring i alle sager om de nævnte spørgsmål, der forelægges dem af kommunalbestyrelsen.“

47. § 41 og § 42 ophæves. Som nye paragraffer indsættes:

„§ 41. Ved hver amtskommunal gymnasieskole oprettes et skoleråd, der består af:

1. 3 medlemmer valgt af amtsrådet blandt dets medlemmer.

2. Rektor.

3. Formanden for lærerrådet samt yderligere et af dets medlemmer.

4. 2 elever valgt af og blandt skolens elever. Ved skoler, hvortil der er knyttet kursus til højere forberedelseseksamen, skal den ene af disse være elev på dette kursus.

5. 1 repræsentant valgt af og blandt de tekniske og administrative medarbejdere, der er ansat ved skolen.

Stk. 2. Valg af de i *stk. 1*, nr. 1, nævnte medlemmer finder sted snarest muligt efter hvert amtsrådsvalg. Bestemmelserne i § 14, *stk. 1*, 1. pkt. og *stk. 2*, samt § 18 gælder også for disse medlemmer. Skolerådet fungerer indtil udgangen af den måned, i hvilken nye valg af disse medlemmer har fundet sted.

Stk. 3. De i *stk. 1*, nr. 3-5, nævnte medlemmer vælges for et skoleår ad gangen. For hvert medlem vælges tillige en stedfortræder.

Stk. 4. Skolerådet vælger sin formand blandt de i *stk. 1*, nr. 1, nævnte medlemmer. Det fastsætter selv sin forretningsorden og afholder møde, så ofte formanden eller 3 medlemmer finder det fornødent. Formanden bestemmer tid og sted for møderne og indkalder medlemmerne. I øvrigt finder bestemmelserne i § 16, *stk. 4-5*, og § 17 tilsvarende anvendelse på skoleråd ved amtskommunale gymnasieskoler.

Stk. 5. Udgifterne ved skolerådets virksomhed afholdes af amtskommunen.

§ 42. Skolerådet formidler sammen med lærerrådet et samarbejde mellem skole og

hjem og sørger for et oplysningsarbejde blandt skolens forældre, der tager sigte på en forståelse af elevens situation i skolen.

Stk. 2. Det skal gennem gensidig information og forhandlinger fremme samarbejdet på skolen.

Stk. 3. Det medvirker ved løsningen af sociale opgaver, der er knyttet til skolen.

Stk. 4. Det godkender efter indstilling fra lærerrådet den egentlige arbejdsplan.

Stk. 5. Det kan stille forslag til amtsrådet om tilvejebringelse og forbedring af skolelokalerne samt om disses forsyning med materiel og inventar.

Stk. 6. Det medvirker ved behandlingen af amtskommunale skolebyggesager i overensstemmelse med de regler, der fastsættes i henhold til § 36, stk. 5.

Stk. 7. Det kan fremsætte forslag til den del af amtskommunens budget, der vedrører den pågældende skole. Efter anmodning fra skolerådet skal amtsrådet lade dette træffe beslutning om anvendelsen af dele af budgettet, der vedrører skolen, efter nærmere af amtsrådet fastsatte retningslinjer. Skolerådet afgiver i forbindelse med den årlige budgetbehandling indstilling om størrelsen af bevillinger, der er omfattet af en sådan ordning.

Stk. 8. Det udfærdiger ordensregler for skolen.

Stk. 9. Sager vedrørende enkelte elever kan kun behandles i skolerådet, hvis den pågældende elev er indforstået hermed.

Stk. 10. Skolerådet kan afgive udtalelser og stille forslag til amtsrådet om alle spørgsmål, der vedrører skolen. Det skal afgive erklæring i alle sager vedrørende skolen, der forelægges det af amtsrådet.“

43. § 58, *stk. 1, 2. pkt.*, affattes således:

„Denne leder bistår skolekommissionen ved udøvelsen af dens tilsyn.“

49. I § 59, *stk. 2, 1. pkt.*, udgår „og fritidskommissionen“.

50. § 61, *stk. 1, nr. 4*, ophæves.

51. I § 62, *stk. 1*, udgår „rykkes op i næste klasse eller“.

52. I § 66, *stk. 1*, udgår „§ 9, stk. 5,“.

53. I § 66 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

„*Stk. 4.* Bestemmelserne i § 41 og § 42 finder tilsvarende anvendelse ved Frederiksborg kommunes gymnasieskoler. Kommunalbestyrelsen træder dog i amtsrådets sted ved varetagelsen af de funktioner, der er henlagt til amtsrådet.“

54. *Overskriften* „Kommunalbestyrelsen.“ før § 67 ændres til: „*Borgerrepræsentationen*“.

I § 67, *stk. 1*, ændres „kommunalbestyrelse“ til: „borgerrepræsentation“. I § 67, *stk. 2 og 3 (2 steder)*, § 69, *stk. 2*, § 70, *stk. 3*, og § 72, *stk. 9 og 11*, ændres „kommunalbestyrelsen“ til: „borgerrepræsentationen“.

55. § 68 affattes således:

„§ 68. Den overordnede ledelse af og overtilsynet med Københavns kommunes skolevæsen varetages af skoledirektionen, der består af:

1. Den borgmester, under hvem skolesager er henlagt, der er skoledirektionens formand.

2. 5 medlemmer valgt af borgerrepræsentationen blandt dens medlemmer.

3. 5 medlemmer valgt af og blandt medlemmerne af skolenævnene. Borgerrepræsentationen fastsætter nærmere regler om valg af disse medlemmer.

Stk. 2. De i stk. 1, nr. 2, nævnte medlemmer har valgperiode sammen med borgerrepræsentationen.

Stk. 3. Valget af de i stk. 1, nr. 3, nævnte medlemmer gælder for 4 år og foretages inden 3 måneder efter hvert almindeligt valg til borgerrepræsentationen. For hvert medlem vælges tillige en stedfortræder. Udtræder et sådant medlem af det skolenavn, hvoraf det er medlem, udtræder det tillige af skoledirektionen. Skoledirektionen fungerer indtil udgangen af den måned, i hvilken nye valg til denne har fundet sted.

Stk. 4. Fælleslærerrådets formand samt 2 elever valgt af og blandt de i § 71, stk. 8, nævnte elevrepræsentanter deltager uden stemmeret i skoledirektionens møder. Fælleslærerrådet kan vælge yderligere et af sine medlemmer til at deltage uden stemmeret i skoledirektionens møder.

Stk. 5. Elevrepræsentanterne må ikke overvære den del af forhandlingerne, der

angår sager vedrørende enkelte elever eller lærere ved kommunens skole- og undervisningsvæsen.“

56. § 69, stk. 3, affattes således:

„*Stk. 3.* Den ansætter og afskediger tjenestemænd i kommunens skolevæsen og ved kommunale ungdomsskoler efter reglerne i vedtægt for Københavns kommunes tjenestemænd“.

57. § 69, stk. 7, affattes således:

„*Stk. 7.* Det årlige budgetforslag vedrørende kommunens skolevæsen, ungdomsskolevirksomhed og fritidsundervisning for voksne forelægges skoledirektionen. Den afgiver i øvrigt erklæring i alle sager, der forelægges den af borgerrepræsentationen.“

58. Efter § 69, stk. 7, indsættes som nye stykker:

„*Stk. 8.* Skoledirektionen indhenter erklæring fra ungdomsskolenævnet og voksenundervisningsnævnet om spørgsmål, der vedrører henholdsvis ungdomsskolevirksomhed og fritidsundervisning for voksne.

Stk. 9. Efter samråd mellem skoledirektionen og fritidsnævnet udarbejdes der en årlig oversigt over lokaler og udendørsanlæg, der er egnede til ungdomsskolevirksomhed, fritidsvirksomhed for børn og unge og fritidsundervisning for voksne. Direktionen og nævnet afgiver indstilling til borgerrepræsentationen om principperne for anvisning af lokaler og anlæg.

Stk. 10. Skoledirektionen udarbejder udkast til kommunens ungdomsskoleplan. Den afgiver indstilling til borgerrepræsentationen om ungdomsskolevirksomheden i kommunen og om godkendelse af private ungdomsskoler.“

59. § 69, stk. 8, der herefter bliver *stk. 11*, affattes således:

„*Stk. 11.* Skoledirektionen træffer bestemmelse i alle sager vedrørende skolevæsenet, ungdomsskolevirksomheden og fritidsundervisningen for voksne, der ikke er henlagt til andre myndigheder. Den kan tage alle herhenhørende spørgsmål under behandling.“

60. § 71 affattes således:

„§ 71. Ved hver folkeskole oprettes et

skolenævn på 5 eller 7 medlemmer. Borgerrepræsentationen fastsætter medlemstallet under hensyntagen til skolens størrelse. Skolenævnet oprettes for hver selvstændig skole med eventuelle derunder henlagte skoleafdelinger.

Stk. 2. Skolenævnets medlemmer vælges af og blandt de personer, der på valgets tidspunkt har forældremyndigheden over børn, der er indskrevet i skolen, jfr. dog stk. 3.

Stk. 3. Der tillægges følgende personer valgret og valgbarhed ved valget af medlemmer til skolenævnet, såfremt de over for skolen fremsætter ønske herom:

1. Personer, der i henhold til lov om social bistand har modtaget et barn, der er indskrevet i skolen, i døgnpleje, og plejetilladelsen er meddelt senest et år før tidspunktet for valgets afholdelse. Forældremyndighedens indehaver(e) kan ikke samtidig deltage i valget.

2. Den, der har indgået ægteskab med indehaveren af forældremyndigheden over et barn, der er indskrevet i skolen, såfremt den pågældende tilhører samme husstand som forældremyndighedens indehaver og barnet.

3. Faderen til et barn, der er indskrevet i skolen, såfremt faderskabet er retligt fastslået, og den pågældende tilhører samme husstand som forældremyndighedens indehaver og barnet.

Stk. 4. Borgerrepræsentationen fastsætter nærmere regler om valg af skolenævnets medlemmer og deres stedfortrædere.

Stk. 5. Medlemskab af skolenævnet er udelukket for enhver, der gør tjeneste ved den pågældende skole.

Stk. 6. Borgerrepræsentationen kan som en fælles ordning for kommunens skoler bestemme, at et af dens medlemmer deltager i skolenævnets møder uden stemmeret.

Stk. 7. Skolens leder og 2 repræsentanter for lærerne valgt af lærerrådet deltager uden stemmeret i skolenævnets møder.

Stk. 8. Ved skoler, hvor der er oprettet elevråd, kan 2 elevrepræsentanter deltage uden stemmeret i skolenævnets møder. Skoledirektionen fastsætter nærmere regler herom.“

61. I § 72, stk. 1, tilføjes som nyt pkt.:

„Hvis lærerrådets afgørelse af, om et barn

skal henvises til specialundervisning, indbringes for skolenævnet, træffer det den endelige administrative afgørelse af spørgsmålet.“

62. I § 72, stk. 11, ændres „administrere“ til: „træffe beslutning om anvendelsen af“.

63. I § 72 indsættes efter stk. 14 som nyt stykke.

„Stk. 15. Skolenævnet udtaler sig om de bestemmelser i det af skoledirektionen udarbejdede udkast til kommunens skoleplan, der omhandler skolernes navne og distrikter samt hver enkelt skoles omfang med hensyn til undervisning i grundskolen og 10. klasse samt børnehaveklasse, specialundervisning og undervisning i fritiden, for så vidt disse bestemmelser vedrører den pågældende skole.“

64. Efter § 72 indsættes som overskrift:

„Skoleråd.“ samt som nye paragraffer:

„§ 72 a. Ved hver kommunal gymnasieskole oprettes et skoleråd, der består af:

1. 3 medlemmer valgt af borgerrepræsentationen blandt dens medlemmer.

2. Rektor.

3. Formanden for lærerrådet samt yderligere et af dets medlemmer.

4. 2 elever valgt af og blandt skolens elever. Ved skoler, hvortil der er knyttet kursus til højere forberedelseseksamen, skal den ene af disse være elev på dette kursus.

5. 1 repræsentant valgt af og blandt de tekniske og administrative medarbejdere, der er ansat ved skolen.

Stk. 2. Valg af de i stk. 1, nr. 1, nævnte medlemmer finder sted snarest muligt efter hvert kommunalvalg. Skolerådet fungerer indtil udgangen af den måned, i hvilken nye valg af disse medlemmer har fundet sted.

Stk. 3. De i stk. 1, nr. 3-5, nævnte medlemmer vælges for et skoleår ad gangen. For hvert medlem vælges tillige en stedfortræder.

Stk. 4. Skolerådet vælger sin formand blandt de i stk. 1, nr. 1, nævnte medlemmer. Det fastsætter selv sin forretningsorden og afholder møde, så ofte formanden eller 3 medlemmer finder det fornødent. Formanden bestemmer tid og sted for møderne og indkalder medlemmerne. I øvrigt finder bestemmelserne i § 76 a, stk. 4-7, tilsvarende

anvendelse på skoleråd ved Københavns kommunes gymnasieskoler.

§ 72 b. Skolerådet formidler sammen med lærerrådet et samarbejde mellem skole og hjem og sørger for et oplysningsarbejde blandt skolens forældre, der tager sigte på en forståelse af elevens situation i skolen.

Stk. 2. Det skal gennem gensidig information og forhandlinger fremme samarbejdet på skolen.

Stk. 3. Det medvirker ved løsningen af sociale opgaver, der er knyttet til skolen.

Stk. 4. Det godkender efter indstilling fra lærerrådet den ugentlige arbejdsplan.

Stk. 5. Det kan stille forslag til skoledirektionen om tilvejebringelse og forbedring af skolelokalerne samt om disses forsyning med materiel og inventar.

Stk. 6. Det medvirker ved behandlingen af skolebyggesager i overensstemmelse med de regler, der fastsættes i henhold til § 67, stk. 3.

Stk. 7. Det kan fremsætte forslag til den del af kommunens budget, der vedrører den pågældende skole. Efter anmodning fra skolerådet skal borgerrepræsentationen lade dette træffe beslutning om anvendelsen af dele af budgettet, der vedrører skolen, efter nærmere af borgerrepræsentationen fastsatte retningslinjer. Skolerådet afgiver i forbindelse med den årlige budgetbehandling indstilling om størrelsen af bevillinger, der er omfattet af en sådan ordning.

Stk. 8. Det udfærdiger ordensregler for skolen.

Stk. 9. Sager vedrørende enkelte elever kan kun behandles i skolerådet, hvis den pågældende elev er indforstået hermed.

Stk. 10. Skolerådet kan afgive udtalelser og stille forslag til borgerrepræsentationen eller skoledirektionen om alle spørgsmål, der vedrører skolen. Det skal afgive erklæring i alle sager vedrørende skolen, der forelægges det af borgerrepræsentationen eller skoledirektionen.“

65. § 75 og § 76 ophæves, og overskriften „Fælles bestemmelser.“ før § 75 udgår. I stedet indsættes følgende:

„Ungdomsskolenævnet, fritidsnævnet og voksenundervisningsnævnet.“

§ 75. I Københavns kommune oprettes

et ungdomsskolenævn, et fritidsnævn og et voksenundervisningsnævn.

Stk. 2. Ungdomsskolenævnet består af:

1. 2 medlemmer valgt af borgerrepræsentationen blandt dens medlemmer.

2. 2 medlemmer valgt af borgerrepræsentationen efter indhentet indstilling fra de stedlige organisationer — herunder arbejdsmarkedets organisationer — og uddannelsesinstitutioner, der har særlig interesse i ungdomsskolevirksomhed.

3. 1 medlem valgt af og blandt de i § 68, stk. 1, nr. 3, nævnte medlemmer af skoledirektionen.

Stk. 3. Bestemmelserne i § 28 gælder også for ungdomsskolenævnet i København. Indstilling efter § 28, stk. 1, 4 og 5 samt udtalelse efter stk. 6 afgives til skoledirektionen.

Stk. 4. Fritidsnævnet består af:

1. Den borgmester, under hvem fritidsvirksomhed for børn og unge er henlagt, der er nævnets formand.

2. 5 medlemmer valgt af borgerrepræsentationen blandt dens medlemmer.

3. 5 medlemmer valgt af borgerrepræsentationen efter indhentet indstilling fra de stedlige børne- og ungdomsforeninger, bestyrelserne for de ungdomsklubber, der er godkendt i henhold til lov om fritidsundervisning m.v., de stedlige idrætsforeninger samt initiativtagere til interessegrupper for børn og unge. Interessegrupper for børn og unge skal inden for de sidste 6 måneder forud for kommunalvalget have opfyldt betingelserne for at få tilskud til virksomhed i henhold til lov om fritidsundervisning m.v. Borgerrepræsentationen fastsætter nærmere regler om valg af disse medlemmer.

Stk. 5. Bestemmelserne i § 29 og § 31 gælder også for fritidsnævnet i København.

Stk. 6. Voksenundervisningsnævnet består af:

1. 2 medlemmer valgt af skoledirektionen blandt de i § 68, stk. 1, nr. 2, nævnte medlemmer.

2. 3 medlemmer valgt af borgerrepræsentationen efter indhentet indstilling fra de organisationer og stedlige kredse, der i sidste valgperiode har drevet fritidsundervisning for voksne.

Stk. 7. Bestemmelserne i § 30 og § 31 gælder også for voksenundervisningsnævnet i København. Indstilling efter § 30, stk. 1-3, og § 31 afgives til skoledirektionen.

Stk. 8. For hvert medlem af nævnene udpeges en stedfortræder.

Stk. 9. Hvis de organisationer eller personer, der efter stk. 2, 4 og 6 skal indstille medlemmer til nævnene, ikke findes i kommunen eller ikke fremkommer med indstilling, udpeger borgerrepræsentationen selv disse medlemmer og deres stedfortrædere.

Fælles bestemmelser.

§ 76. Enhver, der er valgbar til skoledirektionen, skolenævnene, skolerådene efter § 72 a, stk. 1, nr. 1, ungdomsskolenævnet, fritidsnævnet eller voksenundervisningsnævnet, har pligt til at modtage valg hertil. Fritagelsesbestemmelserne i § 27, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3, i lov om kommunale valg anvendes dog tilsvarende.

Stk. 2. Ønsker et af de af borgerrepræsentationen valgte medlemmer af skoledirektionen at nedlægge sit hverv, afgør borgerrepræsentationen, om anmodningen kan imødekommes.

Stk. 3. Ønsker et medlem af et skolenævn at nedlægge sit hverv, afgør de øvrige medlemmer af skolenævnet, om anmodningen kan imødekommes. Skolenævnets afgørelse kan indbringes for skoledirektionen.

Stk. 4. Borgerrepræsentationen afgør, om en anmodning fra et medlem om at udtræde af ungdomsskolenævnet, fritidsnævnet eller voksenundervisningsnævnet i løbet af valgperioden skal imødekommes. Det samme gælder de i § 72 a, stk. 1, nr. 1 nævnte medlemmer af et skoleråd.

Stk. 5. Er der ved et medlems udtræden af skoledirektionen eller vedkommende nævn ingen stedfortræder, foretages suppleringsvalg for resten af valgperioden.

Stk. 6. Når et medlem af skoledirektionen eller et skolenævn er forhindret i at deltage i det konstituerende møde, kan de medlemmer, der valgt på den pågældende kandidatliste, kræve stedfortræderen indkaldt til at deltage i mødet.

Stk. 7. Når et medlem har forfald i mindst 2 måneder, indkalder formanden for skoledirektionen eller for vedkommende nævn stedfortræderen til midlertidigt at tage sæde i direktionen eller nævnet.

Stk. 8. Borgerrepræsentationen afgør i tvivlstilfælde, om betingelserne for stedfortræderens indtræden er til stede.

§ 76 a. Skolenævnene, ungdomsskolenævnet, fritidsnævnet og voksenundervisningsnævnet vælger selv deres formand og fastsætter selv deres forretningsorden, jfr. dog § 75, stk. 4, nr. 1.

Stk. 2. Nævnene afholder møde, så ofte formanden eller 2 medlemmer, for fritidsnævnets vedkommende dog 3 medlemmer, finder det fornødent.

Stk. 3. Formanden bestemmer tid og sted for møderne og indkalder medlemmerne samt de ledere, lærerrepræsentanter og eventuelle elevrepræsentanter, der deltager uden stemmeret. Han giver forinden møderne de pågældende underretning om, hvilke sager der vil komme til behandling på mødet.

Stk. 4. Formanden leder forhandlingerne og afstemningerne og drager omsorg for, at beslutningerne indføres i en beslutningsprotokol. Ved hvert mødes slutning underskrives protokollen af mødets deltagere. Enhver af disse er berettiget til kort at få sin afvigende mening indført i beslutningsprotokollen og medtaget ved beslutningens meddelelse til andre myndigheder.

Stk. 5. Formanden drager omsorg for udførelsen af de truffne beslutninger.

Stk. 6. Nævnene er beslutningsdygtige, når mindst halvdelen af medlemmerne er til stede.

Stk. 7. Beslutningerne træffes ved stemmeflertal, hvor intet andet særligt er bestemt.

§ 76 b. Borgerrepræsentationen fastsætter særlige regler med hensyn til skolerådets og skolenævnets funktioner ved gymnasieskoler, hvortil der er knyttet en folkeskoleafdeling.“

66. § 78 ophæves, og i stedet indsættes som ny paragraf:

„**§ 78.** Undervisningsministeren kan fastsætte regler om lærerforsamlingens organisation og virksomhed ved kommunale og amtskommunale gymnasieskoler.“

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. april 1978.

§ 3.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

Det foreliggende lovforslag er udarbejdet af det nedenfor under I.1. nævnte udvalg, der blev nedsat den 7. januar 1975 for bl. a. at fremkomme med forslag om antallet og sammensætningen af de i skolestyrelsesloven hjemlede organer samt om valgeregler og valgmetoder for disse organer. Udvalget har i sin betænkning, der blev afgivet i slutningen af april 1977, foreslået omfattende ændringer i skolestyrelsesloven, der i givet fald skal have virkning fra 1. april 1978 af hensyn til sammenhængen med valgene til de kommunale råd i marts 1978.

Det må tillægges væsentlig betydning for det videre arbejde med lovforslaget, at folketinget får mulighed for at foretage en 1. behandling af forslaget inden sommerferien. Forslaget, som undervisningsministeren i det væsentlige har kunnet tiltræde, fremsættes derfor i den af udvalget udarbejdede udformning, uanset at ministeren ikke har kunnet tiltræde alle udvalgets forslag, jfr. nedenfor, idet det af tekniske grunde med den korte tidsfrist ikke har været muligt at foretage ændringer i det af udvalget udarbejdede forslag.

Lovforslaget vil blive genfremsat straks ved begyndelsen af folketingssamlingen 1977-78 med henblik på en vedtagelse i begyndelsen af samlingen. Det genfremsatte forslag vil indeholde de ændringer, som undervisningsministeren har ønsket i det foreliggende — af udvalget — udarbejdede — lovforslag.

Disse ændringer er følgende:

1. Voksenundervisningsnævnets indstilling i sager, der ikke afgøres af nævnet selv, foreslås forelagt direkte for kommunalbestyrelsen og ikke for skolekommissionen, svarende til den for fritidsnævnet foreslåede ordning. Skolekommissionens sammensætning vil som følge heraf blive ændret, således at det af voksenundervisningsnævnet udpegede medlem erstattes af yderligere en forældrerepræsentant valgt af skolenævnene. (Ændringsforslag nr. 6 med bemærkninger, jfr. tillige ændringsforslag nr. 8).

2. Bestemmelsen i den gældende lovs § 10, stk. 3 om, at skolenævnet tiltrædes af yderligere 2 medlemmer, valgt af og blandt forældrene til elever i specialklasserækker, foreslås opretholdt.

3. Skolekommissionen skal som hidtil selv vælge sin formand (lovforslagets § 9, stk. 5).

4. Det foreslåede skoleråd ved amtskommunale og kommunale gymnasieskoler skal ligeledes selv vælge

sin formand (lovforslagets § 41, stk. 4, og § 72 a, stk. 4).

5. De nuværende samarbejdsudvalg ved de amtskommunale og kommunale gymnasieskoler, der består af rektor, lærer- og elevrepræsentanter, foreslås opretholdt, således at beføjelserne for de af udvalget foreslåede skoleråd i et vist omfang begrænses (lovforslagets § 42 og § 72 b).

Udvalgets bemærkninger til lovforslaget.

I. Almindelige bemærkninger.

1. Lovforslagets baggrund og tilblivelse.

På Kommunernes Landsforenings delegeretmøde i Ålborg i juni 1972 blev spørgsmålet om en revision af lov nr. 44 af 9. februar 1970 om styrelsen af kommunernes skolevæsen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m. v. (skolestyrelsesloven) taget op til drøftelse på grundlag af en af foreningens sekretariat udarbejdet redegørelse „Den danske uddannelsesstruktur. Et debatoplæg“. På mødet blev det oplyst, at landsforeningen ville tage initiativet til en forhandling med de øvrige berørte organisationer med henblik på at tilvejebringe størst mulig enighed om et forslag til lovrevisionen. Det viste sig imidlertid ikke muligt at få udarbejdet et fælles oplæg, og ministerieret modtog derfor i de første måneder af 1973 særskilte henvendelser om ændring af loven fra de berørte organisationer.

Den 26. juni 1973 fremlagde undervisningsministeren et udkast til et lovforslag om ændring af skolestyrelsesloven. De indhentede udtalelser og de efterfølgende forhandlinger med organisationerne m. fl. om lovudkastet viste, at der var betydelig tilslutning til den del af forslaget, der tog sigte på dels en yderligere decentralisering især inden for folkeskolen, dels administrative forenklinger bl. a. ved behandlingen af skolebyggesager. Derimod varierede synspunkterne betydeligt med hensyn til den del af lovudkastet, der berørte antallet og sammensætningen af de i loven omhandlede kommissioner og nævn, og det blev desuden fra flere sider gjort gældende, at spørgsmålet om oprettelse af samarbejdsudvalg inden for lovens område burde tages op til nærmere overvejelse.

Den 22. august 1974 anmodede undervisningsministeren de berørte organisationer og ministerier samt Københavns kommune om at udpege repræ-

sentanter til et udvalg, der skulle have til opgave at fremsætte forslag om antallet og sammensætningen af de i skolestyrelsesloven hjemlede organer samt om valgeregler og valgmetoder for disse organer. Udvalget skulle i forbindelse hermed fremsætte forslag til sammensætning af eventuelle samarbejdsudvalg inden for de af skolestyrelsesloven omfattede undervisningsområder samt om, hvilke funktioner og hvilken kompetence der burde tillægges henholdsvis de i skolestyrelsesloven omhandlede organer og samarbejdsudvalgene.

Med hensyn til fordelingen af kompetencen mellem de i skolestyrelsesloven omhandlede organer indbyrdes skulle de ved revisionen af styrelsesloven den 19. juni 1974 fastsatte bestemmelser lægges til grund, medmindre forslag om en ændret sammensætning af organer forudsatte ændrede bestemmelser om kompetencen, eller andre særlige forhold måtte tale herfor. Den ved lovrevisionen fastlagte fordeling af kompetencen imellem kommunalbestyrelser og amtsråd var ikke omfattet af udvalgets arbejde.

Udvalget blev nedsat med stiftamtmand Lundsteen som formand den 7. januar 1975.

Udvalget, der i øvrigt bestod af repræsentanter for Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark, Københavns kommune, Landsforeningen Skole og Samfund, Danmarks Lærerforening, Københavns Lærerforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, Fritidsorganisationernes Styrelsesudvalg, Lands-Organisationen af Elever, Landssammenslutningen af Kursusstuderende, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, undervisningsministeriet, indenrigsministeriet og finansministeriet, afgav betænkning i april 1977.

2. Hovedpunkter i lovforslaget.

Ved lovforslaget, der følger udvalgets indstilling, opretholdes de nuværende *skolenævne* i folkeskolen. Disse foreslås dog sammensat alene af forældrerepræsentanter, men således at der overlades til den enkelte kommunalbestyrelse at træffe bestemmelse om, at et af dens medlemmer skal deltage i nævnets møder uden stemmeret. Medlemstallet foreslås fastsat til 5 eller 7 imod 3 eller 5 efter den gældende lov. Endelig foreslås det, at den særlige repræsentation for forældre til børn i specialklasserækker bortfalder.

Det foreslås, at de nuværende *fritidskommissioner* bortfalder, samt at *skolekommissionen* kommer til at bestå af normalt 13 medlemmer. Heraf udpeger kommunalbestyrelsen 7 medlemmer, der skal være medlemmer af kommunens stående udvalg for skole- og undervisningsvæsenet, mens kommissionen i

øvrigt skal bestå af 4 skolenævnsmedlemmer, 1 medlem af ungdomsskolenævnet samt 1 medlem af voksenundervisningsnævnet.

Der foreslås som hidtil oprettet et *ungdomsskolenævn*, et *fritidsnævn* og et *voksenundervisningsnævn* i hver kommune. Af hensyn til en koordinering imellem folkeskolen og ungdomsskolens undervisningstilbud foreslås det, at et af medlemmerne af skolenævnene bliver medlem af *ungdomsskolenævnet*, der i øvrigt som hidtil skal have repræsentation fra kommunalbestyrelsen og interesserede organisationer. *Fritidsnævnet* foreslås — bl. a. i konsekvens af fritidskommissionens bortfald — sammensat af 4 kommunalbestyrelsesmedlemmer og 3 medlemmer udpeget af de organisationer m. v., der driver fritidsvirksomhed for børn og unge. Nævnets indstillinger vedrørende denne virksomhed skal ifølge forslaget afgives til kommunalbestyrelsen. Endelig foreslås *voksenundervisningsnævnet* opretholdt med uændret sammensætning. — Efter forslaget skal der oprettes tilsvarende nævn i Københavns kommune.

De nuværende *skolenævne ved amtskommunale gymnasieskoler*, der består af 3 amtsrådsmedlemmer og 2 forældrerepræsentanter, foreslås afløst af et skoleråd bestående af 3 amtsrådsmedlemmer, rektor, 2 lærerrepræsentanter, 2 elevrepræsentanter og 1 repræsentant for det tekniske og administrative personale, alle med stemmeret. Det foreslås samtidig, at de nuværende samarbejdsudvalg bestående af rektor samt 3 lærer- og 3 elevrepræsentanter bortfalder, og at skolerådet overtager de funktioner, der hidtil er blevet varetaget af disse udvalg. En tilsvarende styrelsesordning foreslås indrettet ved Københavns og Frederiksberg kommuners gymnasieskoler.

Lovforslaget indeholder ikke bestemmelser om samarbejdsudvalg. Som det fremgår af det under 1. anførte, havde det udvalg, hvis betænkning danner grundlag for lovforslaget, bl. a. til opgave at fremkomme med forslag til sammensætning af eventuelle samarbejdsudvalg inden for de af skolestyrelsesloven omfattede undervisningsområder samt om, hvilken kompetence der burde tillægges henholdsvis de i skolestyrelsesloven omhandlede organer og samarbejdsudvalgene. Udvalget har i sin betænkning udtalt, at de formål, der ønskes opfyldt med oprettelsen af samarbejdsudvalg, må tilgodeses ved, at der ved siden af de i skolestyrelsesloven nævnte organer oprettes samarbejdsudvalg i overensstemmelse med de samarbejdsaftaler, der er indgået imellem personaleorganisationerne og Kommunernes Landsforening/Amtsrådsforeningen i Danmark, henholdsvis Københavns kommune.

3. Lovforslaget har ikke økonomiske konsekvenser.

II. Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til nr. 1-3.

Ændringsforslagene er en følge af den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 9.

Til nr. 4.

Ændringsforslaget indebærer, at kommunalbestyrelsen ikke længere vil være forpligtet til at ansætte en ansøger til en stilling som skoledirektør/ledende skoleinspektør eller viceskoledirektør, der indstilles som nr. 1 med alle stemmer af skolekommissionen. Forslaget, der er fremsat af det under I.1. nævnte udvalg, har sammenhæng med den særlige tilknytning til kommunalbestyrelsen, der er forbundet med disse stillinger, jfr. bl. a. lovens § 58.

Til nr. 5.

Ændringsforslaget er en følge af forslaget om, at fritidskommissionen bortfalder, og at skolekommissionen overtager de opgaver inden for ungdomsskolen og fritidsundervisningen for voksne, herunder tilsynet med denne virksomhed, der hidtil har påhvilet fritidskommissionen. Fritidskommissionens hidtidige tilsyn med fritidsvirksomhed for børn og unge vil i konsekvens af forslaget overgå til kommunalbestyrelsen, jfr. lovens § 1, stk. 1.

Til nr. 6.

Ad stk. 1. Efter den gældende lovs § 9 skal der i hver kommune oprettes en skolekommission og en fritidskommission. Skolekommissionen varetager opgaver vedrørende administrationen af kommunens skolevæsen, mens fritidskommissionen har en række opgaver af koordinerende karakter med hensyn til ungdomsskolevirksomhed, fritidsvirksomhed for børn og unge og fritidsundervisning for voksne.

Det under I.1. nævnte udvalg har gennemgået de arbejdsopgaver, der i den gældende skolestyrelseslov er henlagt til skolekommissionen og fritidskommissionen.

Gennemgangen har vist, at der i udvalget principielt er enighed om det hensigtsmæssige i, at de anliggender, der er henlagt til skolekommissionen, fortsat behandles i en kommission sammensat af bl. a. repræsentanter for kommunalbestyrelsen og skolernes forældrekræds og med deltagelse af skolevæsenets leder samt repræsentanter for folkeskolens lærere.

Udvalget har derimod fundet, at afgrænsningen imellem de opgaver, der i den gældende skolestyrelseslov er henlagt til fritidskommissionen på den ene side og ungdomsskolenævnet, fritidsnævnet og vok-

senundervisningsnævnet på den anden, har skabt betydelige vanskeligheder i praksis. Årsagen hertil skal formentlig især søges i den omstændighed, at mens skolekommissionen varetager en række opgaver af betydning for kommunens samlede skolevæsen, der klart kan adskilles fra skolenævnens opgaver på de enkelte skoler, er de anliggender, der behandles i fritidskommissionen, i alt væsentligt sammenfaldende med arbejdsopgaverne i de tre omhandlede nævn.

Hertil kommer, at folkeskoleloven af 26. juni 1975 forudsætter en udbygning af samarbejdet imellem folkeskolen og ungdomsskolen, f. eks. ved tilrettelæggelsen af undervisningen i en række valgfag og tilbudsfag, ligesom undervisningspligten efter det 7. klassetrin kan opfyldes ved heltidsundervisning i den kommunale ungdomsskole.

Udvalgets flertal har endvidere fundet det hensigtsmæssigt, at behandlingen af de anliggender inden for fritidsundervisningen for voksne, der efter den gældende lov er henlagt til fritidskommissionen, i fremtiden finder sted i forbindelse med behandlingen af sager vedrørende folkeskolen og ungdomsskolen.

I konsekvens heraf har udvalgets flertal foreslået, at fritidskommissionen bortfalder, og at skolekommissionen suppleres med 2 medlemmer, der vælges af og blandt henholdsvis ungdomsskolenævnets og voksenundervisningsnævnets medlemmer.

Et mindretal (repræsentanten for ungdomsskolen og fritidsundervisningen for voksne) har dog ikke kunnet tiltræde dette forslag. Dette mindretal er enig med flertallet om, at fritidskommissionen bør bortfalde, men frygter, at ungdomsskolenævnets placering under en kommission, der primært får til opgave at beskæftige sig med folkeskolens anliggender, kan komme til at betyde en u hensigtsmæssig styring af ungdomsskolen præget af folkeskolens interesser.

Hvad angår voksenundervisningen, er der — bortset fra anvendelse af samme bygninger (lokaler fordeles administrativt) — ingen samarbejdsrelationer mellem folkeskolen og de private initiativtagere til fritidsundervisning for voksne. Erfaringerne fra den gældende styrelseslov har vist, at kommissionsbehandling af voksenundervisningens anliggender har været overflødig. Der er således efter mindretallets opfattelse ingen begrundelse for en fastholdelse af kommissionsbehandling, og det forekommer derfor u hensigtsmæssigt, at et medlem fra voksenundervisningsnævnet skal deltage i drøftelser om folkeskolens anliggender.

På denne baggrund anbefaler mindretallet, at

ungdomsskolenævnet og voksenundervisningsnævnet får direkte reference til kommunalbestyrelsen og indstiller sager, om hvilke der ikke skal træffes endelig beslutning i ungdomsskolenævnet henholdsvis voksenundervisningsnævnet, direkte til kommunalbestyrelsens afgørelse.

Ved ændringsforslaget har man fulgt indstillingen fra udvalgets flertal, idet forslaget vil betyde en administrativ forenkling, ligesom det vil give en bedre mulighed for en koordinering af kommunens skolevæsen, ungdomsskolevirksomheden og fritidsundervisningen for voksne.

I overensstemmelse med indstillingen fra flertallet i udvalget foreslås det, at den nye kommission benævnes *skolekommissionen*, selvom dens arbejdsområde delvis ændres som følge af, at medlemskredsen ændres til også at omfatte repræsentation for ungdomsskolen og voksenundervisningen. Til fordel for at anvende denne benævnelse taler, at der i lovgivningen er en lang tradition for, at folkeskolens anliggender varetages af skolekommissionen. Kommissionen vil fortsat i væsentlig grad få til opgave at behandle folkeskolens forhold. Den ændrede sammensætning af kommissionen nødvendiggør heller ikke, at den ændrer navn.

Et mindretal (repræsentanten for Kommunernes Landsforening) mener, at den nye kommission i henseende til sammensætning og kompetence adskiller sig så væsentligt fra den nuværende skolekommission, at kommissionens benævnelse bør ændres. Dette medlem har derfor foreslået, at den nye kommission benævnes „undervisningskommissionen“, og medlemmet henviser i denne forbindelse til, at denne benævnelse var anvendt på den kommission, der var foreslået oprettet i det tidligere nævnte lovudkast af juni 1973.

Ad stk. 2. og 3. Ændringsforslagene er i overensstemmelse med indstillingen fra det under I.I. nævnte udvalg.

I overensstemmelse med de principper, der ligger til grund for den gældende lovgivning, foreslås det, at kommunalbestyrelsen som hidtil udpeger flertallet af skolekommissionen. Mens kommunalbestyrelsen efter den gældende lov skal udpege normalt 6 medlemmer, hvoraf mindst de 3 skal være medlemmer af kommunalbestyrelsen, til skolekommissionen og fritidskommissionen, skal kommunalbestyrelsen efter forslaget repræsenteres af normalt 7 af sine medlemmer i skolekommissionen. Det foreslås således, at samtlige medlemmer, dog ikke over 7, af det stående udvalg, der ifølge kommunens styrelsesvedtægt forestår skole- og undervisningsvæsenets anliggender (d.v.s. det kulturelle udvalg eller skoleudvalget), tillige skal være

medlemmer af skolekommissionen. Hvis det nævnte stående udvalg kun har 3 eller 5 medlemmer, skal kommunalbestyrelsen ved forholdstal af sin midte vælge 7 medlemmer til kommissionen, dog således at medlemmerne af det stående udvalg er fødte medlemmer. Ved valget regnes de fødte medlemmers pladser som pladser, der besættes af den eller de grupper inden for kommunalbestyrelsen, hvortil de fødte medlemmer hører. Hvis det stående udvalg har mere end 7 medlemmer, vælges som kommunalbestyrelsens repræsentanter de 7 medlemmer, hvis udvalgspladser hviler på de 7 største kvotienter ved forholdstalsvalget til dette udvalg. Forslaget, der bygger på et oplæg fra Kommunernes Landsforening, tilsigter at skabe mulighed for overensstemmelse mellem beslutninger, der træffes af henholdsvis skolekommissionen og det stående udvalg i sager, som efter de gældende bestemmelser skal behandles i kommissionen og derefter i udvalget.

Skolekommissionen skal i øvrigt bestå af 4 skole-nævnsmedlemmer samt 2 medlemmer valgt af og blandt henholdsvis ungdomsskolenævnets og voksenundervisningsnævnets medlemmer.

Ad stk. 4. I kommuner, hvor kommunalbestyrelsen har 13 eller 11 medlemmer, foreslås det, at antallet af kommunalbestyrelsesmedlemmer i skolekommissionen fastsættes til 6, henholdsvis 5, og at antallet af forældrerepræsentanter fastsættes til 3, henholdsvis 2.

I kommuner, hvor kommunalbestyrelsen har mindre end 11 medlemmer, vil det ikke være rimeligt, at kommunalbestyrelsens repræsentation i skolekommissionen udgør mere end halvdelen af kommunalbestyrelsens medlemmer. Det foreslås derfor, at undervisningsministeriet i disse tilfælde, som for tiden kun omfatter en enkelt kommune, efter indstilling fra kommunalbestyrelsen skal fastsætte skolekommissionens sammensætning, således at medlemmerne af det nævnte stående udvalg sammen med eventuelle andre medlemmer, som kommunalbestyrelsen udpeger blandt sine medlemmer, indgår i kommissionen. De øvrige medlemmer skal være skolenævnetsmedlemmer og medlemmer udpeget af ungdomsskolenævnet og voksenundervisningsnævnet, jfr. stk. 2, eventuelt således at nævnene i fællesskab udpeger et medlem til kommissionen.

Ad stk. 5. Forslaget indebærer, at formanden for det stående udvalg, der administrerer kommunens skole- og undervisningsvæsen (kulturelt udvalg/skoleudvalget), tillige bliver født formand for skolekommissionen i de tilfælde, hvor den pågældende vælges til kommissionen efter reglerne i stk. 3 eller 4. Forslaget, der er i overensstemmelse med indstil-

lingen fra et flertal i det under I.1. nævnte udvalg, har forbindelse med forslaget til sammensætning af skolekommissionen, idet man finder det ønskeligt, at der herigennem skabes mulighed for den højeste grad af koordination mellem det stående udvalg og kommissionens virksomhed.

Skole og Samfunds og undervisningsministeriets repræsentanter i udvalget har ikke kunnet tiltræde forslaget, da det betyder en fravigelse af den almindeligt gældende regel om, at kommunalbestyrelsen og de af denne nedsatte stående udvalg (med undtagelse af økonomiudvalget) inden for den kommunale styrelseslovs område og kommissionerne og nævnene inden for skolestyrelseslovens område selv vælger deres formand. Hensynet til kommissionens autonomi bør efter disse medlemmers opfattelse have forrang fremfor det nævnte koordinationshensyn.

Forslaget i stk. 5, sidste pkt., tager sigte på det tilfælde, at det stående udvalg har mere end 7 medlemmer, og at udvalgets formand ikke bliver valgt til kommissionen efter reglen i stk. 3, 4. pkt.

Ad stk. 6. I Odense, Ålborg og Århus kommuner er der med hjemmel i den kommunale styrelseslovs § 64 godkendt en magistratsordning. Da der i magistratskommuner ikke som i de øvrige kommuner findes noget stående udvalg, der administrerer skole- og undervisningsvæsenets anliggender, idet administrationen heraf efter bestemmelse i styrelsesvedtægten er henlagt under en rådmænd på dens eget ansvar, vil den ovenfor foreslåede sammensætning af skolekommissionen ikke kunne anvendes i disse tilfælde. Efter den kommunale styrelseslovs § 64 er der mulighed for forskelligheder mellem de enkelte magistratsordninger, og da sådanne forskelligheder dels allerede foreligger i praksis, dels vil kunne blive følgen af fremtidige ændringer i magistratskommunernes styrelsesvedtægter, har ministeriet anset det for rigtigst, i overensstemmelse med et forslag fra det under I.1. nævnte udvalg, at der ikke optages detaljerede regler i skolestyrelsesloven om skolekommissionens sammensætning i disse kommuner.

Som tænkelige muligheder for kommissionens sammensætning i magistratskommuner kan nævnes, at rådmænd og det rådgivende udvalg vedrørende skole- og undervisningsvæsenet, der efter de nugældende ordninger findes i magistratskommunerne, indtræder i kommissionen ved siden af de nævnsvalgte medlemmer, eller at kommunalbestyrelsen udpeger et antal medlemmer, der sammen med rådmænd og de nævnsvalgte medlemmer skal udgøre kommissionen. Også i disse tilfælde skal de af kommunalbestyrelsen på den ene eller anden

måde udpegede medlemmer, inclusive rådmænd, udgøre kommissionens flertal. Udvalget har regnet med, at rådmænd normalt bliver formand for skolekommissionen.

Til nr. 7.

Ad stk. 1. Ved skolenævnsvalget i 1970 udgjorde antallet af skolenævn bestående af 3 medlemmer ca. 15 pct. Dette tal faldt i 1974 til ca. 2 pct., og det foreslås derfor i overensstemmelse med indstillingen fra det under I.1. nævnte udvalg, at der ikke længere oprettes nævn med dette medlemstal. Det foreslås endvidere, at der åbnes mulighed for oprettelse af nævn på 7 medlemmer, idet der har vist sig at være behov herfor ved større skoler. Afgørelsen om, hvorvidt medlemstallet skal være 5 eller 7, skal træffes af kommunalbestyrelsen under hensyn til de enkelte skolers størrelse. Elevrepræsentanterne i udvalget har foreslået, at skolenævnet sammensættes af et ligeligt antal repræsentanter for lærere, elever og forældre.

Ad stk. 2. og 3. Ifølge den gældende lovs § 10, stk. 2, vælges skolenævnets forældrevalgte medlemmer af og blandt de personer, der på valgets tidspunkt har forældremyndigheden over børn, der er indskrevet i skolen. Denne ordning er opretholdt i forslaget, jfr. stk. 2.

Valgret og valgbarhed er således knyttet til den juridiske forældremyndighed og ikke til den faktiske forsørgelse af barnet. Plejeforældre eller stedforældre, der ikke har adopteret barnet, er derfor ikke valgberettigede eller valgbare. Stemmeret og valgbarhed tilkommer heller ikke den fraskilte ægtefælle, der ikke har fået tillagt forældremyndigheden over barnet, eller faderen eller stedfaderen eller -moderen i papirløse samlivsforhold.

Der har i tidens løb været en del henvendelser til undervisningsministeriet, hvor der er givet udtryk for det urimelige i, at de nævnte kategorier er udelukket fra at deltage i skolenævnsvalget ved deres børns skole. Det under I.1. nævnte udvalg er derfor blevet anmodet om at overveje betingelserne for valgret og valgbarhed med henblik på at udvide kredsen af valgberettigede og valgbare til andre end forældremyndighedens indehavere.

I overensstemmelse med udvalgets indstilling foreslås det, at der tillægges plejeforældre i registrerede plejehjemsforhold valgret og valgbarhed til skolenævnet, såfremt plejeforholdet for det pågældende barn på tidspunktet for valgets afholdelse har været i 1 år, jfr. forslaget til stk. 3, nr. 1. Det forudsættes, at plejeforældrene dokumenterer plejeforholdet ved forevisning af plejetilladelse og

anmoder om at blive optaget på valglisten inden en nærmere angivet frist — f. eks. 7 dage — før valget. Hvis der tillægges plejeforældrene valget og valgbarhed, vil forældremyndighedens indehaver(e) ikke kunne deltage i valget.

I overensstemmelse med indstillingen fra udvalgets flertal foreslås det endvidere, at der tillægges stedforældre, der ikke har adopteret de af ægtefællen i ægteskabet indbragte børn, valget og valgbarhed til skolenævnet, jfr. forslaget til stk. 3, nr. 2. Det forudsættes, at det inden en nærmere angiven frist før valget, f. eks. 7 dage, dokumenteres — eventuelt ved afgivelse af en erklæring på tro og love — at den pågældende har indgået ægteskab med forældremyndighedens indehaver, samt at ægtefællerne og barnet tilhører samme husstand.

Udvalgets formand har ikke kunnet tiltræde, at der tillægges stedforældre valget og valgbarhed, når disse rettigheder ikke tilkommer de biologiske forældre, medmindre disse udtrykkeligt tiltræder ordningen for deres børns vedkommende.

Såfremt forslaget ønskes fremmet, mener formanden i øvrigt, at der bør fremlægges en skriftlig akcept fra forældremyndighedens indehaver af, at stedforældre får tillagt disse rettigheder. Skole og Samfund er enig i dette synspunkt.

Forældremyndigheden over børn uden for ægteskab tilkommer moderen, jfr. myndighedslovens § 28, og faderen har således efter de gældende bestemmelser i skolestyrelsesloven ikke mulighed for at deltage i skolenævnvalget ved barnets skole, heller ikke i de tilfælde, hvor han lever i et ægteskabslignende forhold med moderen.

Der findes ikke i gældende dansk ret nogen almindelig afgrænsning af, hvilke krav sådanne par eller samlivsforhold skal opfylde, for at man kan tillægge dem juridisk betydning. Disse problemer overvejes for tiden i et af justitsministeriet nedsat udvalg (ægteskabsudvalget).

I overensstemmelse med indstillingen fra flertallet i det forannævnte udvalg foreslås det, at der tillægges fædre i papirløse samlivsforhold valget og valgbarhed til skolenævnet, såfremt de over for skolen fremsætter ønske herom, jfr. forslaget til stk. 3, nr. 3. Det forudsættes, at det — f. eks. ved afgivelse af erklæring på tro og love — dokumenteres, at faderskabet til barnet er retligt fastslået, og at faderen tilhører samme husstand som moderen og barnet. Oplysning om faderskabet vil dog fremgå af dåbsattesten, som skolen normalt vil være bekendt med. Desuden bør registrering på valglisten finde sted inden for en nærmere angivet frist forud for valget, f. eks. 7 dage.

Undervisningsministeriets repræsentanter i ud-

valget har ikke kunnet tiltræde forslaget, idet man er af den opfattelse, at en gennemførelse af forslaget vil medføre væsentlige administrative problemer, ligesom risikoen for fortolkningstvivil vil blive væsentligt forøget. Disse medlemmer finder det endvidere uholdbart, at valgbestyrelsen vil få pålagt at tage stilling til spørgsmål af familieretlig karakter, som den ikke har de fornødne forudsætninger for at bedømme.

Ministeriets repræsentanter har endelig gjort gældende, at der ikke bør lovgives om papirløse samlivsforhold, før der på grundlag af betænkningen fra justitsministeriets ægteskabsudvalg principielt er taget stilling til, hvilke retsvirkninger sådanne samlivsforhold bør tillægges.

Flertallet i udvalget deler ikke undervisningsministeriets forannævnte betænkeligheder og finder ikke, at spørgsmålet bør henskydes til en eventuel generel stillingtagen til retsvirkningerne i forbindelse med papirløse samlivsforhold.

I overensstemmelse med indstillingen fra det nævnte udvalg er bestemmelsen i den gældende lovs § 10, stk. 3, hvorefter skolenævnet ved en skole med specialklasserækker tiltrædes af 2 medlemmer valgt af og blandt forældrene til eleverne i disse klasser, ikke opretholdt i lovforslaget. Baggrunden herfor er navnlig, at denne særlige repræsentation ikke harmonerer med det almindelige ønske om, at handicappede elever i videst muligt omfang integreres i skolens almindelige virksomhed. Bestræbelserne i denne retning bør ikke vanskeliggøres af muligheden for den særskilte repræsentation i skolenævnet. Hertil kommer, at der ikke bør herske tvivl om, at medlemmerne af skolenævnet repræsenterer hele skolens forældrekræds, herunder også forældre til de handicappede elever.

Ad stk. 4. Der er efter den gældende lov ingen særlige begrænsninger med hensyn til forældres valget og valgbarhed til skolenævnet. Lærere, der har forældremyndigheden over børn i den skole, hvor de gør tjeneste, er således efter administrativ praksis valgberettigede og valgbare på lige fod med alle andre forældre ved skolen. Det må dog anses for udelukket, at skolens leder og lærerrådets formand, der deltager i skolenævnets møder som faste tilforordnede uden stemmeret, tillige er stemmeberettigede medlemmer af nævnet.

Undervisningsministeriet har i tidens løb modtaget en del henvendelser, hvori der gives udtryk for det uheldige i, at lærerne kan vælges til skolenævnet ved den skole, hvor de gør tjeneste. Der er navnlig peget på, at en lærer, der er medlem af skolenævnet ved den skole, hvor den pågældende

gør tjeneste, i konsekvens af reglen i skolestyrelseslovens § 27, stk. 1, deltager i tilsynet med den virksomhed, der udføres af skolens leder og lærerens kolleger. Dette må anses for uheldigt, uanset at læreren på grund af reglerne om special inhabilitet vil være udelukket fra at deltage i behandlingen af sager, i hvis afgørelse den pågældende har en interesse af personlig eller økonomisk karakter. I overensstemmelse med indstillingen fra det under I.1. nævnte udvalg foreslås det derfor, at man i fremtiden udelukker enhver, der gør tjeneste ved en skole, fra at opnå valg til skolenævnet ved denne skole. Bestemmelsen omfatter dels lærere, dels andre personer, der gør tjeneste ved skolen, f. eks. skolebetjente, skolesekretæren, rengøringsassistenter m. fl. De pågældende vil som hidtil kunne deltage i valget som valgberettigede.

Ad stk. 5. En væsentlig nydannelse i skolestyrelsesloven af 1970 var etableringen af direkte kontakt imellem skolenævnet og kommunalbestyrelsen ved, at denne blev repræsenteret i nævnet med et af sine medlemmer, jfr. lovens § 10, stk. 2, 1. pkt.

Denne ordning har fungeret tilfredsstillende i de kommuner, hvor antallet af skoler, set i forhold til kommunalbestyrelsens størrelse, har gjort det muligt for medlemmerne at varetage denne opgave indenfor rimelige tidsmæssige rammer. Ordningen har derimod skabt problemer de steder, hvor et kommunalbestyrelsesmedlem har måttet vælges til flere skolenævn.

I overensstemmelse med indstillingen fra det under I.1. nævnte udvalg foreslås det derfor, at det fremtidigt overlades til kommunalbestyrelsen at træffe beslutning om, hvorvidt den ønsker at være repræsenteret ved et medlem i skolenævnene. Såfremt kommunalbestyrelsen går ind herfor, må der af hensyn til en ligestilling imellem alle kommunens skoler udpeges et kommunalbestyrelsesmedlem til hvert af skolenævnene. Da antallet af foreldre-repræsentanter ikke bør afhænge af, om kommunalbestyrelsen ønsker repræsentation i nævnet, og da formålet med ordningen primært er at etablere kontakt imellem kommunalbestyrelse og nævn, foreslås det endvidere, at der ikke tillægges kommunalbestyrelsesmedlemmet stemmeret i nævnet.

Repræsentanten for Københavns kommune i udvalget har ikke kunnet tilslutte sig forslaget i stk. 5, idet dette medlem mener, at kommunalbestyrelsens repræsentant bør tillægges stemmeret.

Ad stk. 6. Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 10, stk. 4, idet der dog er taget hensyn til forslaget i stk. 5 om bortfald af kommunalbestyrelsens repræsentation i nævnet.

Til nr. 8.

Ad stk. 1. Bestemmelsen svarer til stk. 1 i den gældende lov.

Ad stk. 2. I overensstemmelse med indstillingen fra det under I.1. nævnte udvalg foreslås det, at kommunalbestyrelsen som hidtil bliver repræsenteret med 2 medlemmer i ungdomsskolenævnet, jfr. nr. 1.

Antallet af medlemmer udpeget efter indstilling fra de stedlige organisationer, jfr. nr. 2, foreslås derimod nedsat fra 3 til 2. Ud fra ønsket om at etablere et nærmere samarbejde imellem ungdomsskolen og arbejdslivet foreslås det endvidere, at det i loven angives, at der skal indhentes indstilling fra de stedlige arbejdsmarkedsorganisationer om udpegning af medlemmer til nævnet. Det foreslås samtidig, at der skal indhentes indstilling fra bl. a. de stedlige uddannelsesinstitutioner, der har særlig interesse i ungdomsskolevirksomhed, idet der har vist sig at være behov for et nærmere samarbejde imellem ungdomsskolen og f. eks. handelsskoler, tekniske skoler og forberedelseskursus.

Det nævnte udvalg har foreslået, at et af skolenævnenes medlemmer bliver medlem af ungdomsskolenævnet, jfr. nr. 3. Baggrunden herfor er det udvidede samarbejde imellem folkeskolen og ungdomsskolen, som folkeskoleloven forudsætter, og som nødvendiggør en koordinering på det styrelsesmæssige område. Valget af dette medlem tænkes af praktiske grunde afholdt samtidig med, at skolenævnenes medlemmer vælger repræsentanter til skolekommissionen, jfr. § 9, stk. 2, nr. 2. Der vil i øvrigt ikke være nogen forbindelse imellem de to valg handlinger, og valget af et medlem til ungdomsskolenævnet vil således finde sted ved almindelig stemmeflertal, medmindre der på mødet opnås enighed imellem alle deltagerne om valget af den pågældende.

Ad stk. 3. Fritidsnævnet består ifølge den gældende lovs § 11, stk. 3, af:

1 medlem valgt af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer.

3 medlemmer valgt af kommunalbestyrelsen efter indhentet indstilling fra de stedlige børne- og ungdomsforeninger, bestyrelserne for de ungdomsklubber, der er godkendt i henhold til lov om fritidsundervisning m. v., samt repræsentanter for de stedlige idrætsorganisationer.

1 medlem valgt af kommunalbestyrelsen efter indhentet indstilling fra initiativtagerne til interessegrupper for børn og unge.

Ifølge lov om fritidsundervisning m. v. yder det offentlige (stat og kommune) tilskud til interessegrupper for skolesøgende børn og unge, ungdoms-

klubber for unge mellem 14 og 18 år, samt lokale-tilskud til foreningsarbejde for børn og unge under 25 år. Når der ses bort fra lokaletilskud, er det således en tilskudsbetingelse, at virksomheden tilrettelægges i en af to former (interessegruppe- eller klubvirksomhed), for hvilke der er opstillet en række detaljerede regler.

Disse tilskudsregler har bevirket, at en række kommuner har indført særlige tilskudsordninger uden statsrefusion til dele af det frivillige foreningsarbejde. Da fritidsundervisningslovens regler især har været vanskelige at indpasse i en hensigtsmæssig tilskudsordning inden for idrætsområdet, har næsten alle kommuner endvidere indført særlige tilskudsordninger (de såkaldte byordninger), f. eks. i form af ydelse af et tilskud pr. medlem, idet det normalt er forudsat, at foreningerne ikke samtidig opretter interessegrupper for børn og unge. Den nærmere tilrettelæggelse af byordningerne er i adskillige kommuner blevet henlagt til særlige idrætsudvalg bestående af et antal kommunalbestyrelsesmedlemmer samt repræsentanter fra de pågældende idrætsorganisationer.

Denne udvikling er imidlertid ikke i overensstemmelse med de ønsker, der dannede baggrund for oprettelsen af fritidsnævne (og fritidskommissionen), idet det var forudsat, at koordineringen af det offentlige tilskud til foreningsarbejdet for børn og unge skulle finde sted først og fremmest i fritidsnævnet. Det må på den anden side erkendes, at kommunalbestyrelsens betænkelighed ved at henlægge den nærmere tilrettelæggelse af byordningerne til fritidsnævne har haft en reel baggrund i disses sammensætning.

I overensstemmelse med indstillingen fra det nævnte udvalg foreslås det derfor, at der i fremtiden oprettes et fritidsnævn bestående af 4 kommunalbestyrelsesmedlemmer samt 3 medlemmer valgt af kommunalbestyrelsen efter indstilling fra de stedlige børne- og ungdomsforeninger, bestyrelserne for de godkendte ungdomsklubber, repræsentanter for de stedlige idrætsforeninger samt initiativtagere til interessegrupper for børn og unge.

Med hensyn til valget af de sidstnævnte 3 medlemmer, foreslås det, at kommunalbestyrelsen i tiden omkring afholdelsen af kommunevalg med mindst 14 dages varsel skal indkalde 2 repræsentanter for hver enkelt børne- og ungdomsforening, ungdomsklub, idrætsorganisation samt interessegruppe for børn og unge. Interessegrupper for børn og unge skal inden for de sidste 6 måneder forud for kommunalvalget have opfyldt betingelserne for at få tilskud til virksomhed i henhold til lov om fritidsundervisning m. v. Mødet afholdes under

ledelse af en repræsentant for kommunalbestyrelsen. Såfremt der på mødet opnås enighed om valg af de 3 (eventuelt 4 eller 5, jfr. stk. 4) repræsentanter og stedfortrædere for disse, skal de pågældende af kommunalbestyrelsen anses for valgt. Opnås der derimod ikke enighed på mødet, skal der blandt kredsen af mødedeltagere udarbejdes indstillingslister, således at kommunalbestyrelsen udpeger nævnets medlemmer og deres stedfortrædere blandt de på mødet eller senest 7 dage efter dette fremkomme indstillinger fra de indstillingsberettigede organisationer m. v. Kommunalbestyrelsen udpeger medlemmerne uafhængigt af rækkefølgen af kandidaterne på listerne.

Et mindretal i udvalget (repræsentanten for Kommunernes Landsforening) har foreslået, at der også i de tilfælde, hvor der opnås enighed på mødet, efterfølgende gives adgang til at fremsende indstillingslister til kommunalbestyrelsen, således at kommunalbestyrelsen træffer den endelige afgørelse om, hvem der skal anses for valgt. Baggrunden for dette forslag er, at det ifølge dette medlem må forventes, at der i praksis vil opstå betydelige vanskeligheder med hensyn til at få klarlagt, om en enighed på mødet har været til stede. Det må desuden betvivles, at udvalgsflertallets forslag om en bindende indstilling vil virke fremmende for ønsket om at opnå enighed blandt de indstillingsberettigede på det omhandlede møde.

Ad stk. 4. Forslaget tager navnlig sigte på større kommuner, hvor der kan være behov for oprettelse af et nævn med et større medlemstal end angivet i stk. 3.

Ad stk. 5. Ligesom der i magistratskommuner vil være behov for særlige regler med hensyn til skolekommissionens sammensætning, jfr. det under nr. 6 fremsatte forslag til § 9, stk. 6, vil det være hensigtsmæssigt, at der i disse kommuner fastsættes en særlig ordning med hensyn til fritidsnævnets sammensætning.

Ad stk. 6-7. Bestemmelserne svarer til den gældende lovs § 11, stk. 4-5.

Ad stk. 8. Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 11, stk. 6, med den ændring, at kommunalbestyrelsen skal vælge de pågældende medlemmer og stedfortrædere ikke alene i de tilfælde, hvor de indstillingsberettigede organisationer eller personer ikke findes i en kommune, men også i tilfælde af, at disse ikke fremkommer med indstilling om valget.

Til nr. 9.

Ad stk. 1. Ifølge den gældende lov deltager skoleinspektøren eller den ledende skoleinspektør uden stemmeret i skolekommissionens og fritidskommis-

sionens møder. Ved ændringsforslaget stilles der i konsekvens af, at fritidskommissionen bortfalder, forslag om, at skoledirektøren eller den ledende skoleinspektør fremtidig deltager uden stemmeret i fritidsnævnets møder. I overensstemmelse med indstillingen fra det under I.1. nævnte udvalg foreslås det endvidere, at kommunalbestyrelsen kan træffe bestemmelse om, at en anden repræsentant for den kommunale forvaltning end skoledirektøren/den ledende skoleinspektør i stedet deltager i nævnets møder.

Det foreslås endvidere i overensstemmelse med udvalgets indstilling, at fælleslærerrådet, hvis formand efter den gældende lov deltager uden stemmeret i skolekommissionens møder, tillige får mulighed for at lade yderligere et af sine medlemmer deltage i møderne.

Ifølge den gældende lov har repræsentanter for elevråd (eller andre elevsammenslutninger) ikke adgang til at deltage i skolekommissionens (eller fritidskommissionens) møder. En kommission vil således ikke kunne træffe generel bestemmelse om, at elevrepræsentanter har adgang til møderne, men kommissionen vil kunne indbyde eller indkalde elevrepræsentanter til som observatører at deltage i behandlingen af bestemte sager, hvor man gerne vil høre elevernes mening, eller som i øvrigt skønnes at have særlig interesse for eleverne.

Det nævnte udvalg har drøftet, om der som en almindelig ordening bør gives repræsentanter for fælleselevråd, hvor sådanne findes i kommunerne, adgang til at deltage i skolekommissionens møder som observatører. Udvalgets flertal har imidlertid ikke kunnet anbefale, at der indføres en sådan ordening. Dette skyldes navnlig vanskelighederne ved at afgøre, om et fælleselevråd er sammensat på en repræsentativ måde.

Udvalget tillægger det på den anden side stor betydning, at eleverne i videst muligt omfang indrages i beslutninger omkring skolens forhold, der har betydning ikke alene for den enkelte skole, men også for kommunens samlede skolevæsen.

I overensstemmelse med indstillingen fra udvalgets flertal foreslås det derfor i stk. 1, at 2 repræsentanter valgt af og blandt de elevrepræsentanter, der deltager i skolenævnets møder, får adgang til at deltage i skolekommissionens møder uden stemmeret. En sådan ordening vil sikre, at elevrepræsentanterne vælges på et grundlag, der er ligeligt og repræsentativt for alle skolerne.

Repræsentanterne for elevorganisationerne i udvalget har ikke kunnet tilslutte sig dette forslag, idet det efter deres opfattelse vil medføre, at elevrepræsentanterne skal vælges uden at have et

egentligt grundlag at arbejde på, og uden referatpligt eller pligt til at forelægge sager fra elevrådet for skolekommissionen. Desuden vil elevernes repræsentation i skolekommissionen være lidet repræsentativ. Hertil kommer, at man griber ind i samt underkender enkelte grupper organisationsstruktur. Fælleselevrådets eksistens kan sikre, at elevrepræsentanterne vælges på et arbejdsgrundlag, samt at de står i direkte og jævnlig kontakt med kommunens skolers elevråd, hvorfor elevrepræsentanterne i udvalget har foreslået, at de 2 repræsentanter vælges af fælleselevrådet eller hertil svarende elevsammenslutninger fælles for alle kommunens skoler. Flertallets forslag bør efter disse medlemmers opfattelse kun gælde i kommuner, hvor sådanne fælleskommunale elevsammenslutninger ikke er oprettet.

Skole og Samfunds repræsentant har ikke kunnet tilslutte sig flertallets forslag. Foreningen har imidlertid intet at indvende imod, at skolekommissionen inddrager elevrådene på de enkelte skoler ved kommissionens behandling af spørgsmål af interesse for de pågældende skoler. Foreningen finder endvidere, at såfremt der skal gennemføres en ordening med elevdeltagelse i skolekommissionernes møder, bør det være den af udvalgets flertal foreslåede ordening.

Ad stk. 2. Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 12, stk. 2.

Ad stk. 3. I overensstemmelse med indstillingen fra det nævnte udvalg foreslås det, at det i loven angives, at 2 elevrepræsentanter får mulighed for at deltage uden stemmeret i skolenævnets møder ved skoler, hvor der er oprettet elevråd. En sådan ordening blev indført administrativt ved undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 212 af 27. maj 1970 med hjemmel i den gældende lovs § 12, stk. 3.

Ad stk. 4. Ifølge den gældende lovs § 12, stk. 4, må lærerrepræsentanterne og eventuelle elevrepræsentanter ikke overvære den del af forhandlingerne i kommissioner og nævn, der angår indstilling om ansættelse af ledere og lærere ved kommunens skole- og undervisningsvæsen. Det nævnte udvalg har fundet, at denne begrænsning bør bortfalde for lærerrepræsentanternes vedkommende.

Ad stk. 5. I overensstemmelse med indstillingen fra det nævnte udvalg foreslås det, at et af fritidsnævnets medlemmer deltager uden stemmeret i ungdomsskolenævnets møder for at sikre en koordinering imellem ungdomsskolens fritidsvirksomhed og fritidsvirksomhed for børn og unge, der ønskes oprettet i henhold til kapitel II i lov om fritidsundervisning m. v.

Til nr. 10, 11, 12 og 13.

Ændringsforslagene er en følge af den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 9.

Til nr. 14.

Valgreglerne i skolestyrelsesloven om kommissioner og nævn bygger på 4-årige valgperioder, jfr. lovens § 13, stk. 1, og det forudsættes i loven, at stedfortrædere for de valgte først indtræder i vedkommende kommission eller nævn i de tilfælde, hvor de valgte medlemmer udtræder af kommissionen eller nævnet for resten af valgperioden. Der findes heller ingen regel om indkaldelse af stedfortræder, hvis et medlem er forhindret i at deltage i det konstituerende møde.

Imidlertid har der efter skolestyrelseslovens ikrafttræden vist sig at være behov for en bestemmelse om midlertidig indtræden i kommissioner og nævn af sådanne stedfortrædere. I overensstemmelse med indstillingen fra det under I.1. nævnte udvalg foreslås det derfor, at der optages en bestemmelse i skolestyrelsesloven om indkaldelse af stedfortræder, hvis et medlem er forhindret i at deltage i det konstituerende møde i en skolekommission eller et skolenævn. Det foreslås endvidere, at formanden for skolekommissionen eller vedkommende nævn skal indkalde stedfortræderen til midlertidigt at tage sæde i kommissionen eller nævnet, når et medlem har forfald i mindst 2 måneder. Det foreslås, at kommunalbestyrelsen i tvivlstilfælde skal træffe afgørelse om, hvorvidt betingelserne for stedfortræderens indtræden er tilstede. Disse regler, der svarer til den kommunale styrelseslovs § 15, stk. 1-3, tænkes i øvrigt anvendt i nøje overensstemmelse med, hvad der er gældende ved midlertidig indtræden af stedfortrædere for medlemmer af kommunalbestyrelsen.

Til nr. 15 og 16.

Ændringsforslagene er en følge af den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 9.

Til nr. 17.

Ifølge den gældende lovs § 17 er kommissionernes og nævnenes beslutninger kun gyldige, når mindst halvdelen af medlemmerne har stemt for dem.

Bestemmelsen har i visse tilfælde haft til følge, at der er opstået vanskeligheder med hensyn til at opnå gyldige beslutninger i kommissioner og nævn. Det foreslås derfor i overensstemmelse med indstillingen fra det under I.1. nævnte udvalg, at § 17 affattes i overensstemmelse med § 11 i den kommunale styrelseslov om kommunalbestyrelsens beslutningsdygtighed.

Til nr. 18 og 19.

Ændringsforslagene er en følge af den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 9.

Til nr. 20.

Ved den ændrede affattelse af bestemmelsen, der er foreslået af det under I.1. nævnte udvalg, præciseres det, at skolekommissionen træffer bestemmelse både om optagelse i en børnehaveklasse af yngre børn frem for ældre i særlige tilfælde, jfr. folkeskolelovens § 37, og om optagelse af børn i 1. klasse i det kalenderår, hvor de fylder 6 år, jfr. folkeskolelovens § 38.

Til nr. 21.

Ændringsforslaget er en følge af den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 9.

Til nr. 22.

I folkeskoleloven af 26. juni 1975 er der fastsat bestemmelser om folkeskolens afgangsprøver og uvidede afgangsprøver, men ikke om årsprøver eller prøver i øvrigt. Folkeskoleloven indeholder således på dette område ikke længere regler af indholdsmæssig karakter, der kan danne grundlag for skolestyrelseslovens kompetenceregulering med hensyn til årsprøver, og det foreslås derfor i overensstemmelse med indstillingen fra det under I.1. nævnte udvalg, at § 22, stk. 5, ophæves. Udvalget har i denne forbindelse understreget, at baggrunden for dette forslag udelukkende er de ændrede bestemmelser om prøver i folkeskoleloven, og udvalget har således ikke taget stilling til, om og eventuelt i hvilket omfang der fortsat kan indrettes årsprøver i folkeskolen.

Ifølge folkeskolelovens § 12, stk. 1, skal eleverne og forældrene regelmæssigt underrettes om skolens syn på elevernes udbytte af skolegangen.

Medens den tidligere folkeskolelov indeholdt en udtrykkelig bestemmelse om, at det er skolekommissionen, der træffer de nærmere beslutninger om sådanne standpunktsmeddelelser, findes der ingen sådan kompetenceregulering i den nugældende folkeskolelov.

Der har imidlertid i praksis vist sig at være behov for at få fastlagt, hvilken myndighed der har kompetence til lokalt at fastsætte de nærmere bestemmelser om, hvor hyppigt og i hvilke former sådanne standpunktsmeddelelser skal gives.

Forslaget til nyt stk. 5, der er fremsat af det under I. 1. nævnte udvalg, indebærer, at denne beføjelse — sådan som det tidligere har været gældende — overlades til skolekommissionen.

Til nr. 23.

Ændringsforslaget er en følge af den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 9, jfr. ændringsforslaget under nr. 29.

Til nr. 24, 25, 26 og 27.

Ændringsforslagene er en følge af den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 9.

Til nr. 28.

Forslaget til ændring af § 25, stk. 1, 1. pkt., er en følge af den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 9.

Forslaget om ophævelse af stk. 1, sidste pkt. er fremsat på foranledning af det under I.1. nævnte udvalg, der har foreslået, at det i fremtiden pålægges ungdomsskolenevnet at sørge for, at der fremsendes tilbud om deltagelse i ungdomsskolevirksomhed, jfr. ændringsforslaget under nr. 35.

Til nr. 29.

Der henvises til ændringsforslaget under nr. 23.

Til nr. 30.

Ændringsforslaget er en følge af den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 9.

Til nr. 31.

Ændringsforslaget er en følge af, at en elev ifølge § 11, stk. 1, 2. pkt., i lov af 26. juni 1975 om folkeskolen fremtidig kun med forældrenes samtykke kan undervises på samme klassetrin i 2 år.

Til nr. 32.

Da udtrykket „administrere“ (dele af budgettet) har givet anledning til vanskeligheder i praksis, foreslås det i overensstemmelse med indstillingen fra det under I.1. nævnte udvalg, at dette ord erstattes af ordene: „træffe beslutning om anvendelse af“. Formålet med ændringen er at få præciseret, at skolenævnet har til opgave at træffe de overordnede beslutninger om anvendelse af de pågældende bevillinger, medens udførelsen af nævnets beslutninger påhviler skolens leder, jfr. skolestyrelseslovens § 57, stk. 3.

Til nr. 33.

I overensstemmelse med indstillingen fra det under I.1. nævnte udvalg foreslås det, at de berørte skolenavn får ret til at udtale sig om de forhold, der er omtalt i folkeskolelovens § 24, stk. 1, nr. 1 og 2, d.v.s. skoleplanens bestemmelser om henholdsvis skolernes navne og distrikter samt hver enkelt skoles omfang med hensyn til undervisning i grund-

skolen og 10. klasse samt børnehaveklasser, specialundervisning efter lovens § 3, stk. 2, og undervisning i fritiden efter lovens § 3, stk. 3. Disse forhold er af så stor betydning for de pågældende skoler, at vedkommende skolenavn bør have lejlighed til at udtale sig, før der træffes beslutning herom i skolekommissionen og kommunalbestyrelsen.

Til nr. 34.

Ændringsforslaget er en følge af den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 9.

Til nr. 35.

Der henvises til ændringsforslaget under nr. 28 med bemærkninger. Ved ændringsforslaget ophæves den gældende lovs § 28, stk. 2, da den har vist sig at have ringe praktisk betydning. Indstilling til kommunalbestyrelsen om godkendelse af private ungdomsskoler bør i stedet afgives af skolekommissionen.

Til nr. 36.

Bestemmelsen foreslås i overensstemmelse med indstillingen fra det under I.1. nævnte udvalg ophævet, da opgaven er af rent praktisk betydning. Det forudsættes herved, at der ved kommunalbestyrelsens foranstaltning fortsat gives oplysning til de unge om, hvor der er mulighed for at få den pågældende undervisning.

Til nr. 37.

Bestemmelsen i den gældende lovs § 28, stk. 4, har i praksis givet anledning til fortolkningstvivl, navnlig med hensyn til ungdomsskolenevnets muligheder for at stille krav om anvendelse af bestemte undervisningsmidler. Det under I.1. nævnte udvalg har i sin betænkning givet udtryk for, at ungdomsskolenevnets kompetence med hensyn til godkendelse af undervisningsmidler bør svare til skolenævnets, og at stk. 4 derfor bør formuleres i overensstemmelse med § 27, stk. 6, med den afgivelse, at indstillingen af praktiske grunde foretages af ungdomsskolelederne. Det forudsættes herved, at grundlaget for indstillingen som hidtil normalt er tilvejebragt af de enkelte lærere.

Til nr. 38.

Ændringsforslaget er en følge af den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 9.

Til nr. 39.

Ændringsforslaget er en følge af den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 9, sammenholdt med den under nr. 8 foreslåede sammensætning af fritids-

nævnet. Der henvises endvidere til almindelige bemærkninger, afsnit 2.

Til nr. 40.

Ifølge ændringsforslaget, der er i overensstemmelse med indstillingen fra det under I.1. nævnte udvalg, skal fritidsnævnet afholde mindst 2 årlige møder med repræsentanterne for initiativtagerne m. fl. mod ét møde efter den gældende lov. Det foreslås desuden, at også repræsentanterne for de stedlige idrætsforeninger i fremtiden skal indkaldes til møderne.

Til nr. 41.

Forslaget til nyt stk. 4, der er fremsat af det under I.1. nævnte udvalg, svarer til de for ungdomsskolenævnet og voksenundervisningsnævnet herom gældende regler, jfr. den gældende lovs § 28, stk. 6 og § 30, stk. 4.

Forslaget til nyt stk. 5 har til formål at sikre en koordinering imellem folkeskolens undervisning af eleverne i deres fritid, jfr. folkeskolelovens § 3, stk. 3, og fritidsvirksomhed for børn og unge etableret i henhold til kapitel II i lov om fritidsundervisning m. v.

Til nr. 42.

Ændringsforslaget er en følge af den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 9.

Til nr. 43.

Ændringsforslaget, der er i overensstemmelse med indstillingen fra det under I.1. nævnte udvalg, skyldes, at der ifølge lov om fritidsundervisning m. v. er adgang til at etablere undervisning, uanset om de i stk. 3 nævnte tilmeldingsfrister er overholdt, og at bestemmelsen derfor ikke har haft betydning i praksis.

Til nr. 44, 45 og 46.

Ændringsforslagene er en følge af den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 9, sammenholdt med den under nr. 8 foreslåede sammensætning af fritidsnævnet. Der henvises endvidere til almindelige bemærkninger, afsnit 2.

Til nr. 47.

Ad § 41. Ifølge den gældende § 41 skal der ved hver amtskommunal gymnasieskole oprettes et skolenævn på 5 medlemmer bestående af 3 amtsrådsmedlemmer og 2 forældrevalgte medlemmer. Skolens leder og lærerrådets formand deltager uden stemmeret i skolenævnets møder. Ved gymnasieskoler, hvor der findes elevråd eller andre hertil svarende former for elevsammenslutninger, del-

tager 2 elevrepræsentanter i skolenævnets møder, jfr. § 4 i bekendtgørelse nr. 212 af 27. maj 1970, der er udstedt i medfør af skolestyrelseslovens § 12, stk. 3.

Ved bekendtgørelse nr. 330 af 7. juli 1971, der er udstedt med hjemmel i skolestyrelseslovens § 78, er der ved de amtskommunale gymnasieskoler oprettet samarbejdsudvalg, der består af rektor som formand, formanden for lærerrådet, 2 lærere valgt af lærerrådet og 3 elever valgt af og blandt eleverne.

Forslaget til den ændrede affattelse af § 41 er i overensstemmelse med indstillingen fra det under I.1. nævnte udvalg, der har drøftet, om den nuværende styrelsesstruktur ved de amtskommunale gymnasieskoler må anses for hensigtsmæssig.

Udvalgets medlemmer med undtagelse af elevrepræsentanterne har ment, at amtsrådet også i fremtiden bør være repræsenteret med 3 medlemmer i styrelsesorganet på de amtskommunale gymnasier. Udvalget har endvidere indstillet, at den nuværende forældrerepræsentation bortfalder. Dette skyldes bl. a., at det store flertal af eleverne i den sidste del af deres gymnasietid er myndige, samt at behovet for støtte fra en forældrerepræsentation for elever, der ikke er fyldt 18 år, i almindelighed må antages at være mindre end for folkeskolens elever. Hertil kommer, at der er en tendens til, at forældrene i praksis respekterer elevernes ønske om selv at varetage deres interesser i gymnasiet. Herved bringer man også gymnasiets elever på linie med andre uddannelser for 16-19 årige. Endelig bevirker eksistensen af HF-klasser ved de amtskommunale gymnasier, at det er vanskeligt at indpasse en forældrerepræsentation i skolens styrelse på en hensigtsmæssig måde.

I forbindelse med bortfaldet af forældrerepræsentationen har udvalgets flertal foreslået, at styrelsesorganet ud over de nævnte 3 amtsrådsmedlemmer kommer til at bestå af skolens rektor, 2 lærerrepræsentanter, deriblandt lærerrådets formand, 2 elevrepræsentanter samt 1 repræsentant for det tekniske og administrative personale, alle med stemmeret. Under hensyn til, at dette organ i sin sammensætning adskiller sig væsentligt fra skolenævnene i folkeskolen, har udvalget foreslået, at det benævnes „skoleråd“.

Det forudsættes, at de nævnte samarbejdsudvalg, der er oprettet ved bekendtgørelsen af 7. juli 1971, bortfalder, og at udvalgenes arbejdsopgaver henlægges til skolerådet. Da en behandling i selve skolerådet i mange tilfælde vil være uhensigtsmæssig af praktiske grunde, er det samtidig forudsat, at rådet blandt sine medlemmer nedsætter et arbejdsudvalg og bemyndiger dette til at træffe afgørelse i

hvert fald i sådanne anliggender, der nu varetages af samarbejdsudvalget, således at skolerådet normalt alene orienteres efterfølgende herom. Det forudsættes endvidere, at arbejdsudvalget sammensættes af personer, der har deres virke på skolen.

Elevrepræsentanterne i udvalget har ikke kunnet tiltræde forslaget om, at amtsrådet repræsenteres i styrelsesorganet for den enkelte gymnasieskole, idet dette bør sammensættes af et ligeligt antal lærer- og elevrepræsentanter. Under hensyn til de beføjelser, der på det økonomiske område er tillagt amtsrådet, bør dette dog efter disse medlemmers opfattelse indbydes til at deltage i behandlingen af spørgsmål af økonomisk art.

Bestemmelserne i *stk. 2, 4 og 5*, svarer delvis til den gældende lovs § 41, stk. 4-6. Der er dog taget hensyn til størrelsen og sammensætningen af det foreslåede skoleråd, bl. a. ved, at antallet af medlemmer, der kan forlange rådet indkaldt til møde, i stk. 4 er fastsat til 3 imod 2 efter den gældende lov.

Forslaget i *stk. 4, 1. pkt.* er i overensstemmelse med indstillingen fra det under I.1. nævnte udvalg. Et mindretal i udvalget (Gymnasieskolernes Lærerforening og elevrepræsentanterne) har dog ikke kunnet tiltræde dette forslag. Gymnasieskolernes Lærerforening har foreslået, at skolens rektor bliver født formand, mens elevrepræsentanterne vil overlade det til styrelsesorganet selv at afgøre spørgsmålet om formandskabet.

Ad § 42. Ifølge skolestyrelseslovens § 42 gælder de fleste bestemmelser i skolestyrelseslovens § 27 om skolenævnets funktioner også for skolenævn ved de amtskommunale skoler, men i medfør af skolestyrelseslovens § 78 er der ved bekendtgørelse nr. 330 af 7. juli 1971 fastsat særlige regler for skolenævnets virksomhed ved gymnasieskolerne, som i flere henseender begrænser skolenævnenes kompetence, f. eks. med hensyn til godkendelse af undervisningsmidler, oprykning af elever, samt behandling af undervisningsplaner.

De foran under bemærkningerne til § 41 nævnte samarbejdsudvalg, oprettet ved bekendtgørelsen af 7. juli 1971, har som hovedopgave gennem gensidig information og forhandling at fremme samarbejdet mellem lærere og elever, fremskynde sagers løsning og koordinere læreres og elevers bestræbelser. Herudover træffer samarbejdsudvalget inden for de bevillingsmæssige rammer afgørelse vedrørende fællestimer og studiekredse samt, efter samråd med skolenævnet, i sager, der vedrører elevers trivsel. Endvidere udarbejder samarbejdsudvalget forslag til skolens ordensregler og fremsender dette til skolenævnet til godkendelse.

Den ændrede affattelse af § 42, der er i overens-

stemmelse med indstillingen fra det under I.1. nævnte udvalg bortset fra elevrepræsentanterne, indebærer, at skolerådet overtager såvel skolenævnets som samarbejdsudvalgets opgaver. Under hensyn til skolerådets sammensætning med personale- og elevrepræsentanter foreslås det dog, at dette ikke får tilsyn med skolen eller bliver ankeinstans i sager om henvisning til specialundervisning, jfr. den gældende lovs § 42, stk. 1, sammenholdt med henholdsvis § 27, stk. 1 og stk. 2. Rådet skal heller ikke afgive udtalelse i sager vedrørende hjælpeforanstaltninger over for børn og unge under 18 år, jfr. den gældende lovs § 42, stk. 1, sammenholdt med § 27, stk. 3, 2. pkt. Endelig skal rådet ikke afgive indstilling om ansættelse af leder og lærere, jfr. den gældende lovs § 42, stk. 6, idet denne beføjelse bør overføres til skolens rektor, således at der udstedes nærmere regler herom i medfør af lovens § 40, stk. 3.

Til nr. 48 og 49.

Ændringsforslagene er en følge af den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 9. Der henvises endvidere for så vidt angår nr. 48 til bemærkningerne til ændringsforslaget under nr. 5 vedrørende kommunalbestyrelsens overtagelse af fritidskommissionens hidtidige tilsyn med fritidsvirksomhed for børn og unge.

Til nr. 50.

Ændringsforslaget er en følge af den under nr. 22 foreslåede ophævelse af § 22, stk. 5.

Til nr. 51.

Ændringsforslaget er en følge af, at en elev ifølge § 11, stk. 1, 2. pkt., i lov af 26. juni 1975 om folkeskolen fremtidig kun med forældrenes samtykke kan undervises på samme klassetrin i 2 år.

Til nr. 52.

Ændringsforslaget er en følge af den under nr. 6 foreslåede affattelse af § 9.

Til nr. 53.

Ændringsforslagene indebærer, at de under ændringsforslag nr. 47 optagne regler om oprettelse af skoleråd ved amtskommunale gymnasieskoler og om skolerådernes beføjelser også kommer til at gælde ved Frederiksberg kommunes gymnasieskoler.

Til nr. 54.

Ændringerne er en følge af indenrigsministerens forslag til lov om Københavns kommunes styrelse (fremsat den 8. marts 1977). § 2 i forslaget bestem-

mer, at Københavns kommunes anliggender styres af kommunalbestyrelsen, der benævnes borgerrepræsentationen. Ifølge § 1 i den gældende lov om bestyrelsen af Københavns kommunale anliggender består kommunalbestyrelsen af borgerrepræsentationen og magistraten.

Til nr. 55.

Ad stk. 1. Betegnelsen Københavns skoledirektion er bibeholdt for at markere forskellen mellem de beføjelser, der er henlagt til henholdsvis skoledirektionen og skolekommissionen (uden for København). Denne forskel skyldes bl. a. Københavns stilling som såvel primær- som sekundærkommune. Skoledirektionen har således den overordnede ledelse af og overtilsynet med kommunens skolevæsen, herunder de kommunale gymnasieskoler.

Klager over direktionens afgørelser kan ikke indannes for undervisningsministeriet. Beføjelser, som uden for København er tillagt amtsrådet og undervisningsministeriet, er i København henlagt til skoledirektionen. Desuden skal nævnes, at skolekommissionen har nøje fastlagte beføjelser, mens kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om alle forhold, der ikke er henlagt til andre myndigheder. I København er den sidstnævnte beføjelse henlagt til skoledirektionen, jfr. den gældende lovs § 69, stk. 8.

Med hensyn til skoledirektionens sammensætning foreslås denne udvidet til at omfatte i alt 11 medlemmer. Efter gældende lov har direktionen 10 medlemmer, nemlig borgmesteren og rådmændene for den magistratsafdeling, under hvilken skolesager er henlagt, 4 medlemmer valgt af borgerrepræsentationen blandt dens medlemmer og 4 medlemmer valgt af og blandt de forældrevalgte medlemmer af skolenævnene.

Ifølge det foran nævnte lovforslag om Københavns kommunes styrelse vil rådmandsinstitutionen blive ophævet. Såfremt skolestyrelsesloven ikke ændres, vil antallet af skoledirektionens medlemmer derfor blive reduceret til 9. Den foreslåede udvidelse til 11 sker ved en udvidelse af antallet af borgerrepræsentanter og forældrevalgte medlemmer med hver 1. Udvidelsen skyldes bl. a., at skoledirektionen ifølge lovforslaget får tildelt nye beføjelser på fritidslovsområdet. Som følge heraf er det endvidere foreslået, at 1 af ungdomsskolenævnets 5 medlemmer vælges af og blandt de forældrevalgte medlemmer af direktionen, samt at 2 af voksenundervisningsnævnets 5 medlemmer vælges af og blandt skoledirektionens medlemmer, jfr. ændringsforslaget under nr. 65. Herved sikres forbindelsen mellem voksenundervisnings- og ungdomsskole-

nævn på den ene side og skoledirektionen på den anden.

Stk. 2 og 3 svarer til den gældende lovs § 68, stk. 3 og 4.

Stk. 4 svarer til den gældende lovs § 68, stk. 2, idet bestemmelsen dog er tilpasset den foreslåede § 12, stk. 1, 3. og 4. pkt., jfr. ændringsforslag nr. 9.

Stk. 5 svarer til den under nr. 9 foreslåede § 12, stk. 4.

Til nr. 56.

Den foreslåede ændring indebærer, at skoledirektionen også ansætter og afskediger tjenestemænd ved ungdomsskolen efter reglerne i vedtægten for Københavns kommunes tjenestemænd. Dette er en følge af, at skoledirektionen får yderligere beføjelser inden for ungdomsskoleområdet. Ungdomsskolenævnet skal have ansøgningerne forelagt til udtalelse, jfr. den under nr. 65 foreslåede affattelse af § 75, stk. 3, sammenholdt med § 28, stk. 6.

Til nr. 57.

Ændringsforslaget er til dels af redaktionel karakter, idet der i København ifølge ændringsforslaget under nr. 65 oprettes ungdomsskole-, fritids- og voksenundervisningsnævn, mens ungdomsnævnet afskaffes. Budgetforslag vedrørende ungdomsskolen og voksenundervisningen skal herefter forelægges for skoledirektionen. Bestemmelsen svarer til den under nr. 21 foreslåede affattelse af § 22, stk. 4, om skolekommissionens beføjelse på dette område. Budgetforslagene har også hidtil været forelagt for direktionen, idet begge indgår i skolevæsenets budget.

Til nr. 58.

Bestemmelserne svarer til den under nr. 25, 26 og 28 foreslåede affattelse af henholdsvis § 24, stk. 1, § 24, stk. 2, og § 25, stk. 1.

Til nr. 59.

Ændringsforslaget indebærer, at skoledirektionens beføjelse udvides til også at omfatte ungdomsskole- og voksenundervisningsområdet, hvilket harmonerer med de gældende regler for så vidt angår folkeskole- og gymnasieområdet, jfr. det under nr. 55 bemærkede.

Til nr. 60.

Bestemmelserne i *stk. 1-6* svarer til den under nr. 7 foreslåede § 10, idet den i stk. 4 nævnte beføjelse dog som hidtil er henlagt til borgerrepræsentationen, jfr. den gældende lovs § 71, stk. 1, 3. pkt. Det be-

mærkes, at repræsentanten for Københavns kommune i det under I.I. nævnte udvalg ikke har kunnet tilslutte sig forslaget i stk. 6, idet dette medlem mener, at borgerrepræsentationens repræsentant i skolenævnet bør tillægges stemmeret.

Bestemmelserne i *stk. 7 og 8* svarer til den gældende lovs § 71, stk. 4 og 5, idet stk. 8 dog er ændret i overensstemmelse med den under nr. 9 foreslåede § 12, stk. 3.

Den gældende lovs § 71, stk. 2 og 3 er overført til den under nr. 65 foreslåede § 76 a, stk. 1-4.

Til nr. 61.

Ved ændringsforslaget får skolenævnet tillagt den beføjelse, der efter § 27, stk. 2, er henlagt til skolenævnet uden for København. Hidtil har skolens leder truffet afgørelser i disse sager.

Til nr. 62 og 63.

Ændringsforslagene svarer til den under nr. 32 og nr. 33 foreslåede affattelse af § 27, stk. 9 og stk. 15.

Til nr. 64.

Bestemmelserne svarer til de under nr. 47 foreslåede regler om amtskommunale gymnasieskoler.

Til nr. 65.

Ad § 75. Efter den gældende lovs § 76 opretter kommunalbestyrelsen særlige organer til varetagelse af de funktioner i henhold til bestemmelserne i lov om fritidsundervisning m. v., som uden for Københavns varetages af fritidskommissionen og de dertil knyttede nævn og amtsrådet. Sådanne organer er imidlertid ikke blevet oprettet, idet undervisningsministeriet har dispenseret fra reglerne. Der er dog oprettet et ungdomsnævn, der har virket som tilsynsorgan for dels ungdomsskolen, dels interessegrupper for børn og unge, og som desuden har haft tilsyn med administrationen af lokaletilskud m. v.

Voksenundervisningen har hidtil været administreret af skolevæsenet. Sager vedrørende voksenundervisning har i det omfang, de ikke har været delegeret til skolevæsenet, været forelagt skoledirektionen til afgørelse. Det har stort set alene drejet sig om de årlige programmer.

Da bestemmelserne på dette område så vidt muligt bør være identiske med reglerne uden for København og for at sikre de interesserede parter en tilsvarende placering i styrelssystemet foreslås det, i overensstemmelse med indstillingen fra det under I.I. nævnte udvalg, at der i København oprettes et ungdomsskolenævn, et fritidsnævn og et voksenundervisningsnævn.

Det foreslåede *ungdomsskolenævn* på 5 medlemmer foreslås oprettet som et nævn, der afgiver indstilling til skoledirektionen svarende til, at nævnet uden for København indstiller til skolekommissionen. Med hensyn til nævnets sammensætning og kompetence henvises til det foran under ændringsforslagene nr. 8 samt nr. 34-38 anførte, idet sammensætningen og kompetencen svarer til reglerne uden for København. Det forældrevalgte medlem skal dog være medlem af skoledirektionen, mens det tilsvarende medlem uden for København ikke behøver at være medlem af skolekommissionen.

Der foreslås oprettet et *fritidsnævn* på 11 medlemmer. De 5 medlemmer udpeges af borgerrepræsentationen efter indstilling fra interesserede organisationer, foreninger o. a. Repræsentanterne for idrætsforeningerne bør udpeges efter indstilling fra de enkelte idrætsforeninger, og der forudsættes indhentet indstilling fra såvel de foreninger, der er repræsenteret i Københavns Idrætspark, som fra andre foreninger.

Fritidsnævnene uden for København består som hovedregel af 7 medlemmer, men kan i særlige tilfælde udvides til 9 eller 11 medlemmer, jfr. ændringsforslaget under nr. 8. Antallet af medlemmer af fritidsnævnet i København er fastsat så stort, at det skønnes at kunne dække de mange forskellige interesser, som optræder inden for Københavns kommune. Størrelsen af det foreslåede nævn gør det naturligt at nedsætte udvalg for henholdsvis idræt og ungdomsforeningsvirksomhed, hvis dette i særlige tilfælde skønnes hensigtsmæssigt.

Desuden er det foreslået, at borgmesteren, under hvem fritidsvirksomhed for børn og unge er henlagt, er formand for fritidsnævnet. Dette skyldes, at fritidsnævnet ikke som ungdomsskole- og voksenundervisningsnævnet skal afgive indstilling til skoledirektionen, men direkte til borgerrepræsentationen i sager, hvor afgørelsen ikke træffes af nævnet selv. Som administrativ leder af denne del af forvaltningen bør borgmesteren være født formand for fritidsnævnet.

Fritidsnævnets kompetence svarer til fritidsnævnets uden for København, jfr. ændringsforslagene under nr. 39-41.

Det foreslåede *voksenundervisningsnævn* på 5 medlemmer foreslås oprettet som et nævn, der afgiver indstilling til skoledirektionen. Nævnets kompetence svarer til voksenundervisningsnævnets uden for København, jfr. ændringsforslagene under nr. 42-44.

Ad § 76. Bestemmelserne i *stk. 1-5* svarer til den gældende lovs § 75, stk. 1-4 med de ændringer, der følger af forslagene om oprettelse af skoleråd i § 72 a

og af ungdomsskolenævn, fritidsnævn og voksenundervisningsnævn i § 75. Reglen i den gældende § 75, stk. 2, sidste pkt., er dog bortfaldet, idet der ikke er grundlag for at opretholde denne særregel. Desuden indeholder § 76, stk. 3, sidste pkt. den ændring i forhold til den gældende § 75, stk. 3, at skolenævnets afgørelse efter forslaget kan indbringes for skoledirektionen, mens denne beføjelse i den gældende lov er henlagt til kommunalbestyrelsen. Ændringen skyldes navnlig den forbindelse, der er imellem skolenævnets og skoledirektionens medlemskreds, jfr. den under nr. 55 foreslåede affattelse af § 68, stk. 1.

Bestemmelserne i *stk. 6-8* svarer til de under nr. 14 foreslåede nye bestemmelser.

Ad § 76 a. Bestemmelsen svarer til den gældende lovs § 71, stk. 2 og 3, med de ændringer, der følger af forslagene om oprettelse af ungdomsskolenævn, fritidsnævn og voksenundervisningsnævn i § 75. Bestemmelsen er endvidere tilpasset de hertil svarende regler i lovens § 16, der er gældende uden for København.

Ad § 76 b. Bestemmelsen tager sigte på de to kommunale gymnasieskoler, hvortil der er knyttet en folkeskoleafdeling. Det forudsættes herved, at der oprettes såvel et skolenævn som et skoleråd ved disse skoler med henblik på varetagelse af de opgaver, der alene vedrører henholdsvis folkeskolen og gymnasiet, men således at de i øvrigt gældende regler fraviges i det omfang, der er behov herfor.

Til nr. 66.

I bekendtgørelse nr. 330 af 7. juli 1971 er der med

hjemmel i den gældende lovs § 78 fastsat særlige regler for de kommunale og amtskommunale eksamensskoler, særlig vedrørende gymnasieskolerne, med hensyn til amtsrådets, kommunalbestyrelsens, Københavns skoledirektions, skolekommissionens, skolenævnets, lederes, lærerrådets og fælleslærerådets funktioner.

I ændringsforslagene under nr. 47, 53 og 64, hvor der er foreslået oprettet skoleråd, er der i § 42, § 66, stk. 4 og § 72 b, optaget bestemmelser om skolerådernes funktioner vedrørende de kommunale og amtskommunale gymnasieskoler. Behovet for særregler, udstedt med hjemmel i § 78, er således bortfaldet, bortset fra de særlige regler om lærerrådets, fælleslærerådets og lærerforsamlingens funktioner. Lovens § 63, stk. 2, og § 73, stk. 4, indeholder fornøden hjemmel med hensyn til fastsættelse af nærmere regler om lærerrådets og fælleslærerådets funktioner. Der vil herefter alene være behov for en bestemmelse om, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om lærerforsamlingens organisation og virksomhed ved kommunale og amtskommunale gymnasieskoler.

Ifølge bekendtgørelsen af 7. juli 1971 godkender direktoratet for gymnasieskolerne og højere forberedelseseksamen undervisningsmidler til gymnasieskolernes gymnasieafdelinger samt arbejdets fordeling mellem lærerne ved disse afdelinger. Disse beføjelser vil fortsat blive udøvet af direktoratet som led i dets tilsyn med gymnasieskolernes gymnasieafdelinger, jfr. § 20, stk. 1, i lov om gymnasieskoler og studenterkursus.